УзССР Давлат китоб палатаси
Инв.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 35 (8. 233) ◆ 1993 йил ◆ 25 февраль, пайшанба ◆ Нархи 5 сўм

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

Б. Ҳ. УМУРЗОҚОВНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ИЖТИМОИЙ ТАЪМИНОТ ВАЗИРИ ЭТИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Баҳодир Ҳамидович Умурзоқов Ўзбекистон Республикаси ижтимоий таъминот вазири этиб тайинлансин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1993 йил 24 февраль.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

А. М. МАРДИЕВНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРИ ЭТИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Алишер Мардиевич Мардиев Ўзбекистон Республикаси Адлия вазири этиб тайинлансин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1993 йил 24 февраль.

Ишбилармонлик — бозор талаби

ФОЙДА ҲИСОБИГА

«ЮНИТЕХ интернейшнл» Ўзбекистон — Ҳиндистон — Америка қўшма корхонасининг ташкил этилганига эндигина икки йил бўлди. Бир қараганда, бу жуда узоқ муддат эмас. Лекин шунга қарамасдан корхона ишбилармонлари шу икки йил ичида анча-мунча ишларни амалга ошириб қўйди. Бу қисқа давр мобайнида корхона оддий компьютерлардан тортиб юқори даражадаги ускуналаргача ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. У ҳозир муҳандислик, ишлаб чиқиш, лойиҳалаш, жорий этиш, ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш соҳаларида илгарилаб кетди. Бир сўз билан айтганда қўшма корхона республикамиз иқтисодиётини ривожлантиришда ўзининг ҳиссасини қўшиб келмоқда.

Шу билан бир қаторда корхонада самарали ишлаб келаётган ишчи ва хизматчилар ҳозирги бозор иқтисодиётининг қийинчилик даврида ижтимоий ҳимояга олинган. Фирмада ижтимоий масалалар бўйича махсус дастур ишлаб чиқилган. Бажарилган иш натижасига қараб ҳақ тўлаш мазкур дастурда аниқ қилиб белгилаб қўйилган. Ходимларнинг ишига қараб моддий рағбатлантириш, турар жой тақсимотини назорат остига олиш, соғлиқни сақлаш масалаларига алоҳида эътибор қилиш, ишчи ва хизматчиларнинг бўш пайтларида ҳордиқ чиқариши ва бошқалар дастурдан муҳим ўрин олган.

Ҳозирги мураккаб даврда маошни ошириб бориш катта меҳнат ва эътибор талаб этади. Корхонада юқори иш ҳақи фақат сифатли ва самарали меҳнат учун тўланиши йўлга қўйилган. Шунинг учун ишга илмий ёндошган, ўз билим ва маҳоратини узлуксиз ошириб бораётган ишчи ва хизматчилар бу ерда энг юқори ойлик олишади.

Ходимларнинг уй-жой масаласида пайдо бўлган муаммолар фирмада дарҳол ҳал қилинишига ҳаракат қилинмоқда. Масалан, корхона ширкат усули билан уй олаётганларнинг 50 фоиз харажатларини кўтаради.

Корхона маъмурияти ишчи ва хизматчиларнинг тўй, маъракаларини ўтказишда ҳам қатнашиб, ўз кўмагини аямаяптилар. Ходимларнинг меҳнат таътилларида мароқли ҳордиқ чиқариши учун анча ишлар қилинди. Эндиликда улар дам олиш масканларида бепул ҳордиқ чиқаришмоқда.

Ҳа, юқоридаги қўшма корхона ишчи ва хизматчиларнинг тадбиркорлиги туфайли фирма катта фойда олишга муваффақ бўлаяпти. Бу эса ўз навбатида корхона ходимларини бозор иқтисодиёти шароитида ижтимоий ҳимоя қилиш ҳамда уларни моддий ва маънавий манфаатдор қилиш йўлида хизмат қилаётир. Ишчиларга тиббий хизмат кўрсатиш, уй-рўзғор, транспорт харажатларининг бир қисми фирма томонидан қопланиши ҳам бунинг яққол далилидир.

Ғулом ЮСУПОВ.

ТАДБИРКОР ЁШЛАР

ИШЛАБ чиқаришнинг барча бўғинларида ёшлар жўшиб меҳнат қилишаётир. Бизнинг Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги ишлаб чиқариш бирлашмамизда ҳам айни вақтда 200 нафарга яқин ёшлар бор.

Фақат ёшлар эмас, умуман шу ерда меҳнат қилаётганларнинг барчаси мана шу жонажон корхонанинг келажаги, равнақи, қолаверса, мустақил Ўзбекистонимизнинг иқтисодини янада юксакка кўтаришга бел боғлашган.

Ҳозирги вақтда иш юритиш борасида бирмунча ўзгаришлар киритдик. Ўтган йилларда жамоа шартномаси асосида ишлардик. Эндиликда эса ҳар бир йил учун ўз режамизни тузиб шу асосда меҳнат қилмоқдамиз.

Қилинаётган ишларимиз орасида ҳарбий хизматга тантанали равишда кузатиш тадбири ва «Ўз касбининг устаси» танлови тадбирларимиз сақланиб қолган. Бундан ёшларнинг ўзлари ҳам мамнун. Бундан ташқари корхонамизда спортнинг деярли барча турига катта аҳамият берилган. Айниқса футболга. Шунинг учун бу борада турнир мусобақаларини ўтказиб турамиз.

Ёшларимизнинг яхши яшаб, яхши ишлашлари учун имкони борича барча шароитларни яратаяпмиз. Мана яқинда ётоқхона учун 120 ўринли бино фойдаланишга топширилди. Уй олиш учун навбатда турган ёш оилаларга шу бинодан жой ажратилди. Бугунги кунда 120 оила жой масаласида бош қотирмай меҳнат қилишмоқда.

Ўтган йили ажойиб маданият саройимиз фойдаланишга топширилган эди. Бугунги кунда бу ерда бичиш-тикиш, бал рақси, таэквандо ва яна бошқа бир қанча тўгараклар ўз фаолиятини олиб бормоқда.

Ўзининг фаоллиги, жамоат ишларидаги тадбиркорлиги билан 30-цехнинг электр-пайвандловчиси Саид Ражабов, 14-цехнинг ишчиси Баҳриддин Муҳаммадиев, 10-цех механиги Шавкат Абдулҳақов ва 15-цехнинг токари Тўйчи Худойбердиевлар бошқалардан ажралиб туради. Хулоса қилиб айтадиган бўлсам, бизда тадбиркор ёшлар жуда кўп...

Ғайрат МАҲМУДОВ,
Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги ишлаб чиқариш бирлашмаси Ёшлар иттифоқи ташкилоти котиби.

Бозор иқтисодиёти шароитида шаҳримиздаги кўплаб корхоналар маҳсулот ишлаб чиқариш самарадорлигини ва сифатини оширишга алоҳида эътибор беришмоқда. Сиз суратда Тошкент тўқимачилик комбинати ишлаб чиқариш бирлашмасининг бўёқ фабрикаси ишчиси Зафар Чориевни замонавий дастгоҳлар ёрдамида газмолларга бўёқ бериш пайтида кўриб турибсиз.

ЖИНОЯТЧИЛИККА ҚАРШИ КУРАШНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

Тошкент шаҳар фаолларининг йиғилишидан

Илгари хабар қилганимиздек, Тошкент шаҳар фаолларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Унга меҳнат жамоалари, ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари, жамоатчилик вакиллари, Ўзбекистон Республикаси халқ депутатлари, Тошкент шаҳар Кенгаши депутатлари таклиф этилдилар.

Фаоллар йиғилишини Тошкент шаҳар Ҳокими А. И. Фозилбеков очди.

Йиғилиш кун тартибидаги масала — «Тошкент шаҳрида жиноятчиликка ва қонунбузарликка қарши кураш олиб боришнинг аҳволи тўғрисида» Тошкент шаҳар прокурори Э. Жўраев маъруза қилди. У иқтисодиёт, ижтимоий-сиёсий ҳаётдаги жараёнлар осон кечмаётганлигини таъкидлади. Шаҳардаги жиноятчилик ва қонунбузарликнинг аҳволи ҳам шундан далолат бериб турибди. Ўтган йили жиноятчилик 5 фоиздан кўпроққа ўсди. Айниқса давлат ва фуқаролар мулкини ўғирлаш, безориликлар сони ортмоқда. Кўрилаётган чораларга қарамасдан жиноятларни очишда туб ўзгариш рўй бергани йўқ. Бунинг устига баъзи судлар жиноятчиларга қонунда кўзда тутилган қатъий жазо чораларини қўлламаяптилар.

Ўтган йили ўсмирлар ўртасида жиноятчиликни камайтиришга муваффақ бўлинмади. Ёшлар тарбияси эътибордан четга қолаётганлиги, бу масалада ўсмирлар иши бўйича инспекция ва комиссияларнинг фаолиятсизлиги, ўқув юртларида ҳуқуқий билимлар ўқитилишининг аянчли аҳволи бунинг асосий сабабларидандир.

Савдо, тижорат ва тадбиркорлик тузилмаларида қонунбузарлик ҳоллари тез-тез учраб турибди. Уларнинг кўпчилиги истеъмол бозорини тўлдириш ўрнига чайқовчилик йўлига ўтиб кетдилар.

Жиноятчиликка қарши кураш биргина ҳуқуқни муҳофаза қилиш идораларининг эмас, балки ҳамманинг ишидир. Биз бир ёқадан бош чиқарсак шаҳардаги вазиятни барқарорлаштириб, фуқароларнинг қонуний ҳуқуқлари ишончли ҳимоя қилинишини таъминлаймиз.

Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармасининг бошлиғи, милиция генерали К. Қ. Ғопуров қўшимча маъруза қилди. Ички ишлар ходимлари, деб таъкидлади у, қонунбузарлик ҳолларининг олдини олишга алоҳида эътибор бермоқдалар. Кенг миқёсда шартли номланган оммавий тадбирларни ўтказиш одат тусига кириб бормоқда. Бу қонунбузарликка қарши курашда, содир этилган жиноятларни тезкорлик билан очишда яхши самара беряпти. Кейинги пайтда милиция ходимларининг уюшган жиноятчиликка қарши кураши сезиларли даражада кучайди. Сўнгги бир ярим ойнинг ўзида таркибида 82 жиноятчи бўлган 17 та уюшган босқинчилар ва 19 та талончилар гуруҳи қўлга олинди. Улардан ўғирланган 14 миллион сўмдан ортиқ қийматга эга бўлган мол-мулк топилди.

К. Қ. Ғопуров Ўзбекистон Республикасининг Президенти, Тошкент шаҳар ҳокимлиги пойтахт милицияси тўғрисида доимий ғамхўрлик қилиб келаётганликларини мамнуният билан таъкидлади. Ички ишлар идоралари имконият даражада транспорт, алоқа, бошқа техника воситалари, бинолар билан таъминланмоқда. Бу масалада Мирзо Улуғбек, Миробод, Юнусобод, Сергели, Чилонзор туманлари ҳокимликларининг ибратли ишларини тилга олиш мумкин.

Маърузалар юзасидан музокараларда Юнусобод тумани ҳокими Р. А. Калонов, Сергели тумани маҳалла комитетлари ишини мувофиқлаштириш кенгашининг раиси А. Аҳмедов, Ўзбекистон Республикаси халқ таълими вазирининг ўринбосари, Тошкент шаҳар Ҳокими маҳкамаси халқ таълими бош бошқармасининг бошлиғи Ҳ. Қ. Йўлдошев, Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг чилангари, Ўзбекистон Республикаси халқ депутати С. А. Норкин, «Конструктор» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори, Ўзбекистон Республикаси халқ депутати А. Ғуломмаҳмудов, Ўзбекистон Республикаси божхона комитетининг Тошкент шаҳри бўйича бош-қармаси бошлиғи К. С. Одилов, Тошкент шаҳар суди раиси вазифасини бажарувчи Р. А. Акбаров сўзга чиқдилар.

Йиғилишда Тошкент шаҳар ҳокими А. И. Фозилбеков якунловчи нутқ сўзлади.

Шаҳар прокурори ва ички ишлар бош бошқармаси бошлиғи маърузаларида жиноятчиликка, шаҳар халқ хўжалиги барча муҳим соҳаларидаги қонунбузарликларга қарши курашнинг аҳволи батафсил таҳлил қилиб берилди, — деди А. И. Фозилбеков. — Шунинг учун ҳам бугун биз шаҳар фаоллари билан маслаҳатлашиб олишга қарор қилдик. Мафиячи гуруҳлар кўпайиб кетмаслиги учун шошилинч равишда нималар қилиш керак? Ички ишлар ва бошқа маҳкамаларни малакали, янада муҳими ҳалол ходимлар билан мустаҳкамлаш учун нима қилиш керак? Маҳаллий ҳокимият иш фаолиятининг ана шу муҳим соҳасида аҳволни ўнглаш учун қандай чоралар кўриш лозим? Биз бу саволларга жавоб топишимиз керак. Шунинг учун бу йўналишда ҳокимликлар, ички ишлар идоралари, хўжалик раҳбарлари, жамоат ташкилотлари, шаҳар аҳолиси олдида турган асосий вазифаларга тўхталмоқчиман.

Бугун биз муҳокама этаётган масала ижтимоий-иқтисодий муаммоларни ҳал этиш, аҳоли турмушини яхшилаш, шаҳарда барқарор вазиятни сақлаб туриш учун улкан аҳамиятга эгадир. Аҳоли биздан қуруқ гапни, мавжуд аҳволни қайд қилишни эмас, балки истеъмол бозорини маҳсулот ва моллар билан тўлдириш, жиноятчиликка қарши курашда ижобий натижаларга эришиш учун қатъий ҳаракатларни кутмоқда.

(Давоми 4-бетда).

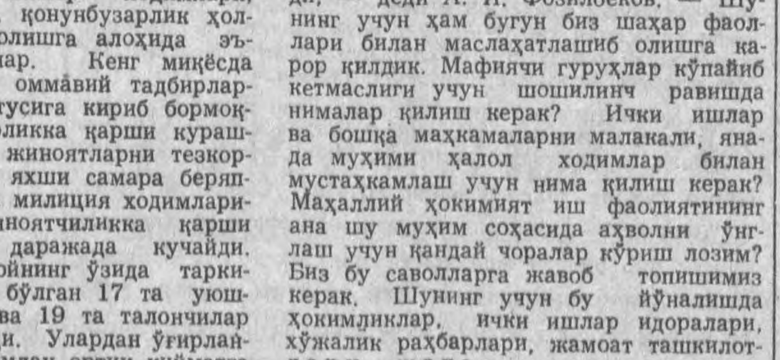

СУРАТЛАРДА: шаҳар фаолларининг йиғилишида.

Мутасаддилар фикрича...

ЖАМҒАРМАЛАРИНГИЗНИ УЙДА САҚЛАМАНГ

Кейинги пайтларда пулнинг қадрсизланиш жараёни тезлик билан кечмоқда. Ҳозир ўз харажатларини қопламаётгани учун Россиядаги зарбхоналарда 1 сўмлик пуллар чиқарилмай қўйилди. Бинобарин, Россия ўз пулини чиқариш йўлида ҳаракат қилиб, ҳозирда 100, 200, 500, 1000, 5000 ва 10000 сўмлик пулларини зарб этиб ўз банкларига юбора бошлади. Бу демакки, Россия ўз пулларини муомалага киритдими, биз ҳам шунга яраша иш кўрамиз. Шу ўринда ҳукуматимизнинг жумҳуриятимиз аҳолиси ҳақида қайғуриб жамғарма банкларидаги омонатлар бўйича тўланаётган фоизлар миқдорининг уч баравар оширилганлигини қувонч билан таъкидлаб ўтиш жоиз.

Юқоридаги вазиятдан келиб чиққан ҳолда энг мақбул йўллар, бу — ортиқча жамғармаларни уйда сақламасдан банкларга топшириш, Республикамизнинг 1992 йилги 12 фоизли заём облигацияларини сотиб олишдир.

Биз пойтахтдаги жамғарма банкларда бу борада аҳолига қулайликлар туғдириш мақсадида қандай ишлар қилинаётганини шарҳлаб беришни илтимос қилиб Тошкент шаҳар жамғарма банки бошқармасининг бошлиғи Зокир МУСАЕВга мурожаат этдик.

— Шу кунларда жамғарма банки шохобчаларига қатнаётган аҳолининг оқими кескин равишда ошиб кетди. Мана, икки ҳафтадирки, шаҳримиздаги марказий жамғарма банки ва унинг 158 та шохобчаси дам олиш кунларисиз фаолият кўрсатмоқда. Биз аҳолига қулайлик ва енгилликлар туғдириш мақсадида ҳафтанинг етти кунида узайтирилган тартибда эрталабки соат 8 дан кечқурунги 20 гача, яъни ҳар куни 12 соатдан ишлаяпмиз. Бундан ташқари марказий бўлимларга қўшимча ишчи кучларини жалб этдик, аҳолининг моддий маблағларини қабул қилиш учун кўплаб қўшимча туйнукларни очдик. Яна бир бор таъкидлаб ўтаман, ўз маблағларини жамғарма банкларига қўйишни истаган ҳамшаҳарларимиз асло ютқазишмайди.

Дамир ИСМОИЛОВ.

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

● Тошкентдаги 17-шаҳар клиник шифохонасида пойтахт тиббий муассасалари ходимлари Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримовнинг «Ўзбекистон — келажаги буюк давлат» рисоласини муҳокама қилдилар.

● Наманганда вилоят деҳқонларининг ҳосил байрами бўлиб ўтди.

● Гулистонда давлат университети шаҳарчаси қурилиши бошланди. Бу олий ўқув юртига ажратилган 60 гектар майдонда ўқув бинолари, ётоқхоналар, телемарказ, маданий-маиший муассасалар, илмий кутубхона қад кўтаради, ботаника боғи барпо этиш мўлжалланмоқда.

● Тошкентдаги темир йўл почтамти негизида Ўзбекистон Республикасининг халқаро почтамти ташкил этилди.

● «Ташинжтеш» қўшма корхонасида «ГАЗ-24» машиналари учун олдинги ойналар ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Унинг нархи 1300 сўм қилиб белгиланди. Тез орада бу ерда юк машиналари ва автобуслар учун ҳам ойналар ишлаб чиқаришни ўзлаштириш мўлжалланяпти.

ҲАМДЎСТЛИКДА

● 23 февраль куни Москвада Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамаси раисининг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков Россия Федерацияси Бош вазири Виктор Черномирдин билан учрашиб, икки мамлакат ўртасидаги иқтисодий ҳамкорликнинг энг муҳим йўналишларига оид масалаларни муҳокама этдилар. Улар имзолаган ҳукуматлараро битимларда томонлар ўзаро маҳсулот етказиб бериш ва ўзаро ҳисоб-китоб борасида бир-бирларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга аҳдлашдилар.

● Олмаотада Қозоғистон билан Озарбайжон ўртасида иқтисодий ҳамкорлик соҳасидаги ҳужжатлар имзоланди.

● Россия Олий Кенгаши 1993 йилнинг биринчи choрагидан иш ҳақининг 3,6 фоизини мажбурий равишда тиббий суғуртага ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилди. Бу мулкчиликнинг шаклларидан қатъий назар ҳамма корхона ва муассасалар учун мажбурийдир.

● Бугун Тожикистонга Ҳамдўстлик давлатларининг тинчликсевар кучлари — тўрт батальон киритилиши керак.

● Москва банклараро валюта биржасида немис маркасининг рублга қиймати бирданига 78 рублга ошиб, 418 рублга етди. Бу эркин алмашинадиган валюталар қийматига ҳам ўз таъсирини кўрсатмай қолмайди. Энди АҚШ бир долларининг қиймати ҳозирги расмий 576 рублдан 678 рубль бўлиши кутилмоқда.

ХОРИЖДА

● Эстония Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик бўйича кенгашга унинг Россия билан ҳудудий баҳсида воситачи бўлиш юзасидан мурожаат қилди.

● Туркия Бош вазири Сулаймон Дэмирел 1980 йил ҳарбий тўнтаришдан сўнг қабул қилинган мамлакат конституцияси тезроқ ўзгартирилиши кераклиги ҳақида баёнот берди. Унинг фикрича, Туркиянинг асосий қонуни халқаро ҳужжатларга мос ҳолга келтирилиши керак.

● Бугун Женевада АҚШ давлат котиби Уоррен Кристофер Россия ташқи ишлар вазири Андрей Козирев билан учрашади. Ташқи ишлар маҳкамаларининг раҳбарлари икки томонлама муносабатлар ҳамда жаҳоннинг қайноқ нуқталаридаги вазиятни муҳокама этадилар.

● Бразилия Америка ракетаси ёрдамида космосга ўзининг биринчи сунъий йўлдошини чиқарди. 115 килограмм вазнга эга бўлган бу сунъий йўлдош атроф-муҳитнинг аҳволи тўғрисида маълумотларни тўплаш ва Ерга узатиб туришга мўлжалланган.

● Эронда чиқадиган «Аброр» газетасининг хабар қилишича, жаҳонда энг улуғ ёшли киши Каспий денгизи соҳилидаги Астара шаҳри яқинида яшар экан. Бу 147 ёшли Азиз Али Ядавардир. Унинг тўнғич ўғли 110 ёшга чиққан.

● Ангола болалар ўлими бўйича жаҳонда биринчи ўринда турибди. Бу мамлакатда кунига ўртача 419 та бола вафот этаётган экан. Бу ерда 16 йил давом этган уруш натижасида 50 минг бола етим қолган.

Охунбобоев номидаги бош кийимлар фабрикасида ўн бир йилдан бери ишлаб келаётган Зуҳра Муҳамедова ҳамкасбларига ғамхўрлиги, ишга ҳамиша сидқидилдан ёндошиши билан ажралиб туради.

СУРАТДА: Зуҳра Муҳамедова.

Рустам Шарипов суратлари.

КЕЛАЖАГИ УЛКАН ИШ

СОБИР РАҲИМОВ ТУМАНИ ФАОЛЛАРИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ И. А. КАРИМОВГА МУРОЖААТИ.

Ҳурматли Ислом Абдуғаниевич!

Тошкент шаҳри Собир Раҳимов туман фаоллари Сиз бошчилигингизда республика ҳукумати томонидан олиб борилаётган одилона, халқчил сиёсатингизни бугунги сиёсий ва иқтисодий шароитга ягона муносиб деб билади ва якдиллик билан тўла маъқуллайди. Замонга ҳамоҳанг, оқилона қонунлар билан кафолатланган фуқаролар тенглиги ва миллатлараро тотувлик Сиз олиб бораётган келажаги улкан ишнинг илк мевасидир деб ҳисоблаймиз. Ҳар биримизнинг тақдиримиз, бугунги кунимиз ва болаларимиз келажаги фақат ўз юртимизда ўзимизни ҳалол, сидқидилдан элимизга бағишланган меҳнатимиз туфайли ҳал қилинажагини чуқур ҳис этмоқдамиз. Кейинги пайтда рўй бераётган хизмат вазифасини суиистеъмол қилиш, порахўрлик ва кун кечиришнинг осон йўлини изловчи шахслар кўпайиб кетиши ҳукуматимиз томонидан аҳолини бозор иқтисодига ўтиш жараёнида муҳофаза қилишга қаратилган чораларга путур етказмоқда ва бу ҳар бир софдил инсонни ташвишга солмоқда.

Шундай экан, Сизнинг ташаббусингиз билан жиноятчиликка, қонунбузарликка, уюшган жиноий гуруҳларга қарши бошланган курашни қўллаб-қувватлаймиз ва бу ишни ҳар бир ўзбекистонлик фуқаро учун ҳам фарз, ҳам қарз деб биламиз. Биз бугун маҳаллаларда сақланиб қолган миллий анъаналаримиз имкониятларини, ҳур Ўзбекистон қонунларининг бор куч-қудратини жиноятчилик ва бошқа носоғлом кўринишларни бартараф этиш ишига сафарбар қилишимизга, бу ишда барча давлат идораларига ёрдам беришимизга Сизни қатъий ишонтирамиз.

Собир Раҳимов тумани фаоллари бор кучингизни, соғлигингизни, билимингизни халқимиз манфаати йўлига жасорат билан, фидойиларча сафарбар этаётганлигингизни яхши тушунадилар ва бу ишда Сизга мустаҳкам соғлиқ, куч-ғайрат, оилангизга тинчлик, осойишталик ва бахт тилаб қоладилар.

(Собир Раҳимов тумани фаолларининг йиғилишида қабул қилинган).

Спорт янгиликлари

● Теҳрон шаҳрида мусулмон аёлларнинг биринчи халқаро турнири ниҳоясига етди. Ислом дини қарор топган 10 давлат спортчи аёллари қатнашган мазкур мусобақаларда 27 та олтин медаль олган қирғизистонлик спортчилар биринчи, Эрон жамоаси иккинчи, озарбайжонликлар учинчи ўринни забт этдилар.

● Россия футбол терма жамоаси Америка сафаридан қайтиб келди. У ерда ўтказилган ўйинларнинг дастлабкиси 2:1 ҳисобида россияликлар ҳисобига ҳал бўлган бўлса, АҚШ терма жамоаси билан ўтказилган иккинчи учрашувда 0:0 ҳисоби қайд этилди.

Бундан ташқари Россия терма жамоаси сафар давомида Сальвадор терма жамоаси меҳмони бўлиб уларни ҳам 2:1 ҳисобида доғда қолдирди.

● Маълумки 2 март куни Москванинг «Спартак» жамоаси Кубок эгалари Кубогининг чорак финал учрашувида Голландиянинг «Фейеноордом» жамоаси меҳмони бўлади.

Куни кеча спортчилар бош мураббийси Романцев, жамоа шифокори ва бир гуруҳ ўйинчилар (улар орасида Пятницкий ҳам бор) тайёргарликни бошлаш учун Голландияга жўнаб кетдилар.

● Буэнос-Айресда Аргентина ва Бразилия терма жамоаларининг ўртоқлик учрашуви ўтказилди. Аргентина футбол ассоциациясининг 100 йиллигига бағишланган ўйин 1:1 ҳисобида якунланди.

Ўйиндан сўнг ФИФА президенти Жоао Авеланж уч йиллик танаффусдан сўнг она-юрти терма жамоаси сафида биринчи бор майдонга тушган Диего Марадонага Аргентина футболининг энг буюк ўйинчисига аталган махсус совринни топширди.

● Монакода венгриялик Жужа Полгар ва грузиялик шахматчи Нона Иоселиани ўртасида ўтаётган тож даъвогарлари баҳсининг бешинчи партияси ҳам дуранг билан якунланди. Ҳозирча Жужа Полгар 3,5:1,5 ҳисобида олдинда бораётир. Жами бўлиб эса рақиблар ўртасида 8 учрашув ўтказиш мўлжалланган.

Маҳалладош

«МАҲАЛЛА» ХАЙРИЯ ЖАМҒАРМАСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР БЎЛИМИ ВА «ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ҚЎШ САҲИФАСИ

ХАЛҚЛАРНИНГ миллий ва маънавий қадриятлари, маҳаллаларнинг жамоли, халқ камоли, унинг моддий бойликлари ва руҳий олами, тақдири ва келажаги мустақил ватанимиз олдида турган энг асосий ва долзарб масалалардир. Асрлар давомида аждодларимиздан авлодга ўтиб келаётган умуминсоний ва миллий урф-одатларимиз, анъаналаримиз, удумларимизнинг тоталитар тузум даврида оёқости қилиниши ҳолатига келиб қолганлиги жамиятимизга, авлодларимизнинг ахлоқий-маънавий тарбиясига салбий таъсир кўрсатди. Қандай жамият бўлмасин, инсон инсонлигича қолиши керакмасмикан деган саволлар бизни доимо ўйлантириб келган.

* «Маҳалла» хайрия жамғармаси

ХАЛҚ ДОНИШМАНДЛИГИ МАРКАЗИ

Халқимизнинг «Мероси, қадрияти йўқ халқнинг орияти йўқ», деб айтган ўгитларининг нақадар тўғри эканлигини ҳаёт исботламоқда.

Эндиликда ўзимизни англаган, қадриятларимиз тикланаётган бир даврда миллий ва маънавий меросимизни бойитиш, оммалаштиришнинг бирдан бир чораси иқтисодиёт билан маънавиятни ҳамкорликда ривожлантиришга бутун эътиборни қаратмоқ заруратдир. Халқнинг руҳияти ва маънавиятини ўзига қайтармагунча иқтисодиётни кўтариб бўлмайди. Турмуш зудлик билан халқнинг кўнгли ва руҳини кўтарадиган чораларни мунтазам ахтаришни, барча илмий-амалий изланишларни фуқаролик масъулиятини англаган ҳолда Президентимиз Ислом Каримов ниятлари билан ҳамоҳанг тарзда олиб боришни тақозо этмоқда.

Давлатимиз ёш авлоднинг одобли, билимли, оқил инсон бўлишлари учун кенг миқёсда амалий тадбирлар ишлаб чиқмоқда. Урф-одатларимизни мустаҳкамлаш ҳамда ривожлантиришга эътибор кучайтирилмоқда. Эндиликда боғча, мактаб, ўрта махсус ва олий ўқув юртлари, фанлар академияси,маданият муассасалари ҳамда маҳаллалар аниқ мақсадга қаратилган дастур асосида иш олиб бориш зарурлигини ҳаёт кўрсатмоқда.

Ўзбекистон халқларининг ижтимоий, маданий-маърифий тараққиёти, халқларнинг турмуши — барча таълим ва тарбия, маърифат муассасаларининг марказида давлатимизнинг таянчи ва устуни бўлган маҳалла бошқарувини тиклаш ва такомиллаштириш зарурияти сезилмоқда.

Мустақил Республикамизнинг ҳар бир оиласида мустаҳкам ҳаёт тарзини шакллантириш, юртда тинчликнинг барқарор бўлишига хизмат қилиш, республика раҳбариятининг изчил сиёсатини, миллий ва маънавий қадриятларимизни тарғиб этиш, оммалаштириш ва бойитиш мақсадида Ўзбекистон Республикаси «Маҳалла» хайрия жамғармаси қошида Халқ донишмандлиги маркази тузилди. Бундан мақсад — Ўзбекистон Республикаси Президентининг эзгулик йўлида олиб бораётган сиёсатини халқ онгига сингдириш, унутилаётган миллий ва умуминсоний қадриятларни қайта тиклаш, кенг тарғиб этиш, инсонлар ўртасидаги дўстлик, биродарлик, меҳр-оқибат ришталарини мустаҳкамлаш, ўзликни билиш ва англаш жараёнини тезлаштириш, халқимизни, айниқса ёшларни ватанпарварлик ва инсонпарварлик руҳида тарбиялаш, жамият маънавий ҳаётига зид бўлмиш иллатларни кескин, аёвсиз фош этишдан иборат.

Бу борада одамлар фаоллигини оширишда бой ҳаётий тажрибага эга бўлган маҳалла оқсоқоллари, фаоллари, онахонлари, зукко амалиётчи зиёлилари, умуман кенг жамоатчиликка суянган ҳолда иш тутиш алоҳида аҳамият касб этади.

Биз ушбу марказни барча яратилган умуминсоний қадриятларга, кишиларнинг руҳий олами бўлмиш тилимиз, маданиятимиз, динимиз, санъатимиз, урф-одат ва анъаналаримизга самимий меҳр-муҳаббат уйғотиш, халқ урф-одатлари ва анъаналарини мунтазам ўрганадиган, тиклайдиган ва турмушга жорий этадиган илмий-амалий маскани «Халқ донишмандлиги» маркази деб номладик. Бу аллома Фирдавсий:

Улуғлик гапда эмас бошдан-оёқ,
Ярти иш ҳам юзта гапдан яхшироқ,

деганидек, бизнинг шиоримиз ҳам «Илмдан мақсад — амалиётдир».

Демак, Республика «Маҳалла» хайрия жамғармасининг «Халқ донишмандлиги» маркази тарихан таркиб топган миллий ва маънавий қадриятларни тиклаш, уларга сайқал бериб эъзозлаш ва бойитишга ҳар томонлама кўмаклашади. Халқимизнинг энг яхши удум ва анъаналарини кенг оммалаштириш, республика маҳаллалари ўртасида маданий ва маърифий жиҳатдан янада мустаҳкамлаш чораларини давлат йўли билан қўллаб-қувватлашга диққат-эътиборини қаратади.

Билол АМИНОВ,

Ўзбекистон Республикаси «Маҳалла» хайрия жамғармасининг бўлим мудири, элшунос.

* «Энг намунали оила» танловига

Узоқни кўзлаган адашмайди

ОЧИҒИ, ёш, энг аҳил ва иноқ, тинч-тотув ҳаёт кечираётган, бир-биридан ширин-шакар фарзандларини камолотга етказаётган, хонадонидан файз, қут-барака аримайдиган оила ҳақида ёзишни кўпдан бери ўйлаб юрган эдим. Шу боисдан Чилонзор туман ҳокимлиги маҳаллалар ишини мувофиқлаштириш кенгашининг раиси Шуҳрат Аҳмедовнинг ҳузурига ташриф буюриб, нима мақсадда келганлигимни айтганимда у киши узоқ ўйланиб ўтирмади.

— Мен фикрингизга қўшиламан, — деди Шуҳратжон мулойимлик билан. — Биласизми «Оқшом» муштарийси сифатида «Энг намунали оила» танловига юборилган ва шу рукн остида эълон қилинаётган мақолаларни мунтазам ўқиб бораман. «Чилонзор» маҳалласида Абдусаттор Абдуҳалилов оиласи истиқомат қилади. Оила бошлиғи тўрт фарзанднинг отаси, эндигина 36 баҳорни қаршилаяпти. Аммо шунга қарамай уддабуронлиги, оилапарварлиги ва узоқни кўзлаб иш тутиши туфайли ҳозирданоқ маҳалла аҳлининг ҳурмат-эътиборини қозонган. Бундан қарийб уч йил муқаддам шу маҳаллада яшовчи 7 мингга яқин аҳоли уни якдиллик билан маҳалла комитети котиблигига сайлагани бежиз эмас. Шу йигитнинг оиласи ҳақида ёзсангиз янглишмайсиз.

Шуҳратжоннинг тавсиясига кўра кечки пайт Абдусаттор Абдухалиловнинг хонадонига йўл олдик. Бизни остонада 13—14 ёшлардаги бир қизча қарши олди.

— Ассалому алайкум, — деди у ўзбек қизларига хос назокат ва ибо билан.

— Ваалайкум ассалом, — дедик саломига алик олиб, — Дадангиз уйдамилар?

— Йўқ. Бугун қабул кунлари. Дадамни маҳалла идорасидан топасиз.

Маҳалла комитетида Абдусатторнинг қўли-қўлига тегмасди. Гоҳ-гоҳида телефон гўшагини кўтаради. Одам сийраклашишини кутиб, маҳалла комитети раисининг муовини, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, ички ишлар бўлимининг собиқ ходими Раим ака Иброҳимовни суҳбатга тортдик.

— Абдусаттор кўз ўнгимда ўсиб улғайди, — десам муболаға бўлмайди. Отаси раҳматли Мажид ака ҳам жуда ростгўй, ҳалол, ҳамиша эл ғамида юрган диёнатли инсон эди. Мана шу инсоний хислатлар унинг ўртанча ўғли Абдусатторда ҳам мужассам. Бунинг устига маданиятли йигит. Катталарнинг ҳурматини, кичикларнинг иззатини ўрнига қўя олади. Маҳалла, эл-юрт ташвишида сира тиниб-тинчимайди. Мана, учинчи йилдирки, маҳалла фуқароларининг ишончини ўзининг ҳалол меҳнати билан оқлаб келмоқда. Энг муҳими, бир вақтнинг ўзида ҳам оила, ҳам маҳалла ғамини ўйлайди. Абдусатторнинг оиласи яшаётган ҳовлида яна икки оила, жами 17 жон истиқомат қилади. Хонадон соҳибаси, 16 невара ва 3 эваранинг бувиси, 72 ёшли Зулфия аянинг оқилалиги, дилкашлиги ва ширинсуханлилиги, келинларига ўз фарзандларидек муносабатда бўлиши туфайли овсинлар тинч-тотув яшашмоқда. Ҳа, дарвоқе Абдусатторнинг яна бир ажойиб фазилати — ноёб истеъдоди ҳам бор. У хушовоз хонанда ҳамдир. У раҳбарлик қилаётган «Чилонзор» дастаси маҳалламизда ўтказилаётган барча тадбирларнинг файзли ва мароқли ўтишига салмоқли ҳисса қўшмоқда.

Ниҳоят, Абдусатторнинг ўзи билан суҳбатлашдик.

— Мен ҳеч тасаввур қилолмаяпман, — дедим унга таажжубланган оҳангда. — Кундузи давлат ишида бўлиб, кечқурунлари ҳафтасига уч кун маҳалла фуқароларини қабул қилишга қандай вақт топасиз? Бунинг устига рўзғор, бола-чақа ташвиши дегандек...

— Ўзингизда шунга иштиёқ, имконият бўлса, ҳаммасига вақт топар экансиз. Халқ менга ишонч билдириб котибликка сайлаган эканми, уни виждонан ва ҳалол меҳнатим билан оқлашим керак. Рўзғор юмушлари, бозор-ўчарни эса дам олиш кунлари қиламан. Фарзандлар тарбияси билан асосан турмуш ўртоғим Шоирахон шуғулланади. У тикувчи, «Шарқ гули» бадиий буюмлар бирлашмасида ишлайди.

— Билишимча, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамаси ҳузуридаги Диний ишлар комитетининг масъул ходими экансиз. Ушбу комитетнинг асосий вазифаси нимадан иборат?

— Ҳукуматимизнинг олиб бораётган ички ва ташқи сиёсатини, тикланиб бораётган миллий қадриятларимизни, маданий меросимизни, урф-одатларимиз ва расм-русумларимизни ҳамда янгича анъаналарни тарғиб қилиш билан машғул бўлиб, омма орасида катта тушунтириш ишларини олиб борамиз. Бу борада корхона ва ташкилотларда, маҳаллаларда ва аҳоли истиқоматгоҳларида кўплаб учрашувлар ўтказяпмиз. Яқинда ўзимизнинг маҳаллада ҳам комитетимиз раҳбарлари иштирокида шундай учрашув уюштирдик.

— Сир бўлмаса айтингчи, санъатга қачондан бери қизиқасиз?

— Болалигимдан. Мактабда ўқиб юрган кезларимда бадиий ҳаваскорлик тўгарагига қатнашиб юрар эдим. Шу-шу хонандаликка ҳавас қўйдим. Катта-кичик тадбирларда, баъзан тўйларда ҳам ўз дастуримиз билан санъатимизни намойиш қиляпмиз. Укам Абдурасул ҳам дастур аъзоси, у миллий чолғу асбобларини чалади.

— Сиз ўзингизни бахтли деб ҳисоблайсизми?

— Онажоним, рафиқам, фарзандларим, ака-укаларимнинг ва маҳалламиз аҳлининг доимо соғ-саломат бўлиб юришларини, чеҳраларидан табассум аримаслигини кўриш — шунинг ўзи катта бахт эмасми менга!? Мен ҳақли равишда бахтли оиланинг бахтли отасиман. Чунки бошимда меҳрибон онам бор. Онам менга яхши тарбия бериб, ўсиб улғайтирди, олий маълумотли қилди. Хуллас, чин инсон бўлиб етишишимда онамнинг хизматлари катта.

Ҳа, дарҳақиқат, бахтли инсон бўлиш учун кўп нарса керак эмас. Бунга Абдусаттор Абдухалиловнинг аҳил ва иноқ оиласи яққол гувоҳлик бериб турибди.

Исмоил ЗОИРОВ.

СУРАТДА: Абдусаттор Абдухалилов оила аъзолари билан.

● Танлов ҳомийси — Ўрта Осиё кабеллар ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Чинор» ижара корхонаси

* Оқиллар орамизда

ЭЪЗОЗ ТОПГАН РАИС

ҲАМЗА туманидаги Жўрабек маҳалласи кўҳна маҳаллалардан бўлиб, унинг раиси Ҳожи ота Султонов кўпни кўрган, тажрибали раҳбардир. Шу билан бирга у «Халқ маорифи аълочиси» деган юксак унвон соҳиби.

Маҳаллада ҳозирги кунда кўчаларнинг номларини ўзгартириш, маҳалла атрофини ободонлаштириш ишлари олиб борилмоқда. Масалан, яқинда Олот кўчасига янгидан асфальт ётқизилди. Заркент кўчасидаги ариқлар тартибга келтирилди. Қариялар учун чойхона ташкил қилинди. Бугунги кунда унинг атрофи ободонлаштирилиб, ёзда дам оладиган жойга айлантириляпти. Таҳсинга лойиқ ишлардан яна бири шуки, маҳалланинг ўз жамғармаси ҳисобидан ҳар 3—4 ойда ёлғиз яшовчи қарияларга, кўп болали оилаларга, меҳнат фахрийлари ва уруш ногиронларига моддий ёрдам бериб турилади.

— Ҳожи ота Султонов бошқа маҳалла раисларига ҳам ўз ёрдами ва маслаҳатини аямайди. Шу ўринда у кишини бошқаларга ўрнак қилиб кўрсатиш мумкин, — дейди Ҳамза тумани ҳокимлигининг ходими Саттор Муталов. — Бундан 4—5 йил олдин маҳалла идораси тўқилай деб турган бир бинода жойлашган эди. Мана, кўриб турибсизки, Ҳожи отанинг ташаббуси туфайли маҳалла биноси шинам ва обод жойга кўчирилди ва кўрганда кишининг кўзи қувонадиган даражага келтирилди.

Халқимизда «Меҳнат қилсанг эъзоз топасан» деган нақл бор. Бу гап гўё Жўрабек маҳалласи раиси Ҳожи ота Султоновнинг ибратли ҳаёти, эзгу ишлари учун айтилгандай.

Дилором САРМОНОВА.

ПИРУ БАДАВЛАТ ОТАХОН

«16-ОҚ УЙ» маҳалласида бир оила бор. Оқ уйликлар уни ҳурмат билан пиру бадавлат хонадон дейишади. Боиси шуки, у ўзининг аҳиллиги билан кўпчиликнинг эътиборини қозонган.

Оила бошлиғи Усмон ота Жўраев турмуш ўртоғи Моҳинисо ая билан саккиз фарзандни тарбиялаб, вояга етказди. Ўқитди, уйли-жойли қилди. Эндиликда улар шаҳримизнинг турли корхоналарида меҳнат қилмоқдалар. Ўғиллари Бахтиёржон ва Қўчқоржон — муҳандис, Маратжон билан Маъмуржон — савдо ходими, Ботиржон — ошпаз. Алишер — техника хавфсизлиги бўйича муҳандис, қизи Дилдорахон эса доришунос. Келинлари Мавжуда, Маҳсуда, Муҳаббат, Санъат, Маҳфуза, Шоҳида, Зулайҳолар ҳам турли соҳанинг кишилари. Улар оилада тинч-тотув, бир-бирлари билан баҳамжиҳат яшамоқдалар.

Усмон ота кўп йиллар шаҳар ички ишлар бошқармасида, кейинчалик савдо бошқармасида меҳнат қилди. Моҳинисо ая эса болалар тарбияси билан шуғулланди. Ҳозирда улар қарилик гаштини суриб, фарзандларининг роҳатини кўриб юрибдилар. Атрофида набиралари парвона. Улар кўп эмас, Бор-йўғи 26 та холос.

Маҳалла аҳли Усмон Жўраевнинг хонадони энг ибратли бўлганлиги учун уни «16-Оқ уй» маҳалла комитетига раис қилиб сайлаганлар. Мана олти йилдан бери у катта-кичикка бош бўлиб, кўпгина хайрли ишларни амалга оширмоқда.

Айни пайтда маҳаллада 680 та хонадонда 4200 га яқин аҳоли, 25 дан ортиқ миллат вакиллари бир-бирлари билан тинч-тотув яшашяпти.

Яқинда маҳаллада отахонлар учун «Нуроний» чойхонаси қуриб битказилди. Бундан ташқари Фарғона йўли яқинига гузар кўринишидаги маданий марказ қуриш кўзда тутилмоқда. Унда чойхона, клуб, маҳалла комитетининг идораси, сартарошхона, нонвойхона бўлади. Бу марказ ҳашар йўли билан қурилиши режалаштирилмоқда.

Усмон отанинг асосий мақсади маҳалла осойишталигини сақлаш, ёшларнинг тарбиясига эътибор беришга, қўни-қўшнилар ҳамжиҳатлигини таъминлашга қаратилган. Бу ишларни амалга оширишда унга маҳалла фаолларидан Шариф Алиев, Равиль Ничаев, Нажим Юнусов, Муҳаммад Пўлатов, Баҳодир Носировлар яқиндан ёрдам бермоқдалар. Маҳаллада элликка яқин кам таъминланган ва ночор оилалар бор. Раис бошчилигидаги оқсоқоллар уларнинг ҳолларидан тез-тез хабар олиб туришади. Ҳар ойда маҳалла аҳли ёрдам тариқасида уларга кийим-кечак, озиқ-овқат маҳсулотлари тортиқ қиладилар.

— Кўпинча мендан қандай қилиб фарзандларингизни бундай ақлли, одобли, уддабурон қилиб тарбиялагансиз, деб сўрашади, — дейди биз билан суҳбатда Усмон ота. — Биз болаларнинг ишида ёки ўқишидаги камчиликлари учун ҳеч қачон уришмаганмиз. Бунинг ўрнига яхши гап билан тушунтирганмиз. Кўчада мен, уйда онаси улар билан машғул бўлган. Худога шукр, мана ҳозир уларнинг ортидан фақат раҳмат, олқиш эшитяпмиз.

Дарҳақиқат, инсон учун бундан ортиқ бахт бўлиши мумкинми?..

Назира ҚУРБОН қизи.

* Бу киши— биздан

КЎПНИ КЎРГАН

ЎЗБЕК халқининг қадим-қадимлардан бери сақланиб келаётган урф-одатларидан бири элга ош беришдир. Қиз узатадими, келин туширадими, ёки неварасининг суннат тўйимми, тўй эгаси эл-юртга, маҳалла-кўйига ош беришни орзу қилади. Ота-боболаримиз ҳам ният билдирганларида: «Топган-тутганинг тўйларга буюрсин!» деб дуо қиладилар. Нақадар эзгу ният: ҳаммани тўйга етказсин! Ҳамманинг топган-тутгани тўйларга буюрсин!

Халқимиз орасида: «Сен дўстингни кўрсат, мен сенинг кимлигингни айтиб бераман», деган мақол бор. Мен шу мақолни «Сен қайси маҳаллада яшайсан, мен сенинг кимлигингни айтиб бераман», деб ўзгартиб айтгим келади. Чиндан ҳам «Жуда тинч ва осойишта, аҳил маҳалла» дейилса, бундан маҳалладошларнинг бошлари осмонга етади. Аҳил ва иноқ, тинч ва осойишта маҳалла бўлиши биринчи навбатда маҳалла сардорига боғлиқдир.

Ҳар сафар таклиф этилган тўйга бориб қолсангиз, эшик тагида қўлларини кўксиларига қўйиб сизни кутиб оладиган қарияларга кўзингиз тушиб, дилингиз ёришиб кетади. Бу қарияларнинг аксарияти шу маҳалланинг оқсоқолларидир. Бари табаррук чоллар. Мана бугун ҳам Юнусобод туманидаги Абдураҳмон Жомий номли маҳаллада катта тантана. Маҳалла оқсоқолларидан бири, меҳнат фахрийси табаррук Юнус ота бу тонгда неварасининг туғилган куни муносабати билан элга ош бермоқда. Тўйга маҳалла сардори — Жомий маҳалласининг раиси Ғуломҳожи Ҳошимов бош-қош. Ташриф буюрган меҳмонларни жой-жойига ўтказишдан тортиб, иссиқ нону чой қўйилишигача кўз-қулоқ бўлиб қараб турибди.

Шундай маҳалла етакчиларидан бири шаҳримиздаги Жомий маҳалласининг раиси Ғуломҳожи Ҳошимовдир. Ғуломҳожи ота кўпни кўрган табаррук инсонларимиздан бири. Беш ўғил, икки қизнинг отаси. Фарзандларнинг бари уйли-жойли, ўзига тинч кишилардир. Катта ўғил Ғофур ҳарбий меъмор, подполковник, ундан кичиги Ғаффор Тошкент вилояти Оққўрғон райони меъморидир. Катта қизи Шоира Хўжақўрғонда ўқитувчилик қилади, кичиги Севара эса боғчада тарбиячи. Ўзига тинч ва тўқ бу хонадоннинг отахони Ғулом ака мана уч йилдирки, Жомий маҳалласига раислик қилиб келмоқда.

— Худога минг қатла шукрким, маҳалламиз тинч ва аҳил, — дейди раис. — Маҳалламиз ўрни бир пайтлар гулзор бўлган. Шаҳримизнинг энг антиқа гуллари шу ерларда етиштириларди. Гулзор уй-жойларга бўлиб берилди. Уйлар битгач маҳаллага Жомий номи берилди. Ҳозирги кунда бу ерда 6000 дан зиёд аҳоли истиқомат қилади. Ғуломҳожи ака ўз ишини маҳалладаги катта-кичик қурилишлар туфайли ёпилиб кетган ариқларни очишдан бошлади.

— Агар кўча ариқлари тикланмас экан, маҳалла ободончилиги бўлмайди, — дейди раис. — Аммо баъзи хонадонлар ариқларга ҳамон чиқинди тўкиб ифлослантирмоқда. Биз энди бундай аҳволга бефарқ қараб туролмаймиз...

Ғуломҳожи Ҳошимов ўттиз йилдан ортиқ Тошкент шаҳар Кенгашида ишлади. 1966 йил кучли зилзила туфайли вайрон бўлган пойтахтни қайта қуришда фаол қатнашди. Ҳозир унинг кўксини «Тошкент қурувчиси» нишони безаб турибди. Қурилиш ишини яхшигина биладиган маҳалла етакчисидан барча мамнун.

Маҳалланинг ибратли ишларидан яна бири илгари пала-партишлик билан қўйиб ташланган кўча номларига ўзбекча номлар берилаётганидир. «XXII партия съезди» кўчаси — Баҳовуддин Нақшбандий, Данченко кўчаси — Зуҳриддин Нуриддинов, Золотарёв кўчаси — Собир Муҳамедов кўчалари деб аталиши маҳалла аҳлини мамнун қилди.

Мен ўз гапимни тугатар эканман, Жомий маҳалла аҳлига, қолаверса, унинг раиси Ғуломҳожи Ҳошимовга бардамлик, омад ва тинчлик тилаб қоламан. — Соғ бўлинг, маҳалладошлар!

ТЎЛҚИН,
шоир-ёзувчи.

Оталар сўзи — ақлнинг кўзи.

Рустам Шарипов сурати.

* Меҳр-мурувватли бўлайлик

ОҚИБАТЛИ ОДАМЛАР

ХАЛҚИМИЗДА «Ўт балосидан ўзи асрасин» деган гап бор. Буни қарангки, Акмал Икромов туманидаги Чопон ота маҳалласида истиқомат қилувчи Абдуқаҳҳор Абдураззоқовнинг оиласи ана шундай ўт балосига дучор бўлди. Боғобод кўчасининг 88-уйидаги ҳамма хоналар бир зумда кулга айланди. Яхшиям орамизда меҳр-мурувватли, оқибатли одамлар бор. Оила бошига тушган бу фалокат оқибатларини тугатишга ҳамма баҳоли қудрат ҳисса қўшишга ҳаракат қилди. Маҳалладан оилага моддий ёрдам кўрсатилди.

— Республика «Маҳалла» хайрия жамғармасига шу оилага ёрдам кўрсатишимизни сўраб ёзилган ариза тушди, — дейди ушбу жамғарма раиси Шукур ҳожи Темуров. — Биз оилага зудлик билан 20 минг сўмлик ёрдам кўрсатдик, яшаш учун биринчи галда керак бўладиган уй-рўзғор асбоб-анжомлари билан оилани таъминладик. Биз бундан кейин ҳам қўлдан келган ҳамма ёрдамни кўрсатамиз. Лекин шу ўринда мен бошқа бир нарсани таъкидлаб ўтмоқчи эдим. Бошқа идоралар ҳам, турли жамғармалар ҳам киши бошига шундай оғир кулфат тушганда қараб турмасликлари керак. Район ҳокимлиги бу оилага вагон уй берди. Энди оиланинг ўз бошпанасини тиклашига ҳар томонлама мадад кўрсатиш ҳар биримизнинг инсоний бурчимиз бўлмоғи керак.

Республика «Маҳалла» хайрия жамғармаси ва унинг Тошкент шаҳар бўлимининг ёнғиндан зарар кўрган Абдуқаҳҳор Абдураззоқов оиласига кўрсатган саховати ҳар қанча таҳсинга лойиқдир.

Саид БОБОЕВ.

АҲОЛИ ХИЗМАТИГА

* Масканлардан хабарлар

ҚЎЙЛИҚ ота ва Иноғомжон Юнусов маҳаллаларида катта қурилиш ишлари тугатилиш арафасида турибди. 1990 йилда Қўйлиқ ота маҳалласи раиси Ёқубжон Зокиров шаҳар Ҳокими А. И. Фозилбековга мурожаат қилиб, «Замондош» маданият уйидан 40 сотих ер олиб шу жойга маҳалла бинолари мажмуини қуриш ишларини бошлаб юборган эди. Маҳалла аҳли яқин кунларда маҳалла идораси, хотин-қизлар кенгаши идораси, қариялар чойхонаси, нонвойхона, тўйхонага эга бўладилар. Бундан ташқари Қўйлиқ ота қабрига гумбаз ўрнатиш ҳам кўзда тутилмоқда.

Иноғомжон Юнусов маҳалласида эса чойхона, идора, қаҳвахона, ҳовуз каби дам олиш ва маиший хизмат кўрсатишдан иборат катта гузар битказилиш арафасида. Ҳар иккала мажмуа ҳам бу йил маҳалла аҳли хизматига топширилиши кўзда тутилган. Бундай таҳсинга лойиқ ишлар албатта маҳалла раислари Ё. Зокиров ва К. Йўлдошевлар ташаббускорлигининг самарасидир.

Дилфуза САЛИМОВА.

ҲАММАГА МАНЗУР

(Суратли лавҳа)

ГАРЧИ йиғилиш бошланишига ҳали бирмунча вақт бор бўлса ҳам Акмал Икромов номли маҳалла идорасининг қишки чойхонаси одамлар билан аллақачон гавжум эди. Бу ерда маҳалла раиси Тўхтамурод Акбаровнинг ўтган 1992 йилда қилинган ишлар юзасидан ҳисоботини кўпчилик диққат билан кутарди.

Маҳалладаги мавжуд 570 хонадонда 5600 дан ортиқ киши истиқомат қилади. Озиқ-овқат, мева-сабзавот дўконлари, сартарошхона, алоқа тармоғи, 30 киши фаолият кўрсатаётган «Карвон» кичик корхонаси мавжуд. Соғломлаштириш, ёшлар тарбияси, маданий меросни асраш бўйича алоҳида комиссиялар тузилган.

Ҳисобот йиғилишларида район ҳокимлиги ва район ички ишлар бўлими вакиллари, қўшни маҳаллалардан меҳмонлар, Ўзбекистон Республикаси халқ ноиби Саидраҳмон Мирзаев ва бошқалар иштирок этишди. Маҳалла раиси ўтган йилда қилинган ишлар, жумладан асфальт ётқизилган кўчалар, тозаланган ариқлар, ўтқазилган мевали кўчат ва буталар хусусида гапирди. Кам таъминланган оилалар, ёлғиз ва ногиронларга кўрсатилган моддий ва маънавий ёрдам ҳақида алоҳида тўхталиб, маҳалла ҳам кенг маънода ўзига хос бир оила эканлигини алоҳида таъкидлади. Хайрия тадбирларининг ўтказилиши ҳам кўп жиҳатдан барчага манзур бўлди. Бугунги кунда маҳалла аҳли қадимий оммавий байрамимиз бўлган Наврўз шодиёнасини нишонлашга катта тайёргарлик кўрмоқда.

Йиғилишда ҳудуд бўйича хавфсизлик хизматининг катта ходими Саъдулла Муродов ўсмирлар тарбияси ҳақида сўз юритиб, баъзи ҳолларда тиббиёт ходимларининг вазифаларини бажаришга тўғри келаётганини айтиб ўтди. Бу муаммо руҳий хаста ўсмирларни даволашга юбориш учун тайёрланадиган ҳужжатлар билан боғлиқ бўлиб, бундай ортиқча ишларга кўп вақт сарф этилмоқда. Раис ўринбосари, ёзувчи ва драматург Ҳайдар Муҳаммад ёшларни тўғри тарбия этишда қилиниши лозим бўлган вазифалар хусусида гапирди. Якунловчи нутқ билан Ўзбекистон Республикаси халқ ноиби Саидраҳмон Мирзаев сўзга чиқиб, ўтган йилги қилинган ишларга юқори баҳо берди. Қизиқарли савол-жавоблардан сўнг келгуси режалар ҳақида маҳалла оқсоқоллари, фаоллар ўз таклиф ва мулоҳазаларини билдиришди.

Абдумажид АБДУВАЛИЕВ.

СУРАТЛАРДА: маҳалла раиси Тўхтамурод Акбаров йиғилиш иштирокчилари саволларига жавоб бермоқда. «Ёшлар тарбиясига эътиборни кучайтиришимиз керак», дейди мафкуравий ишлар бўйича раис муовини, драматург Ҳайдар Муҳаммад.

Засим Соколов суратлари.

Маҳалладош

Ташвишлари тотли гузарим

Кимдаки бўлмаса замона ғами,
Ё оламдан эмас, ё эмас одам.
Паҳлавон МАҲМУД.

МАҲАЛЛА авлоддан-авлодга ўтувчи суюкли мерос ҳисобланади. Шу боис уни ўз даврида асраб-авайлаб, келажак авлодга беозор етказганларгина раҳмат олишган, савобга қолишган. Афсус, яқиндагина шу улуғ меросга бироз путур етган эди. Шукрки, бугунга келиб бир масканда яшовчи инсонлар бошини бириктиришга қодир маҳалла аста-секин ўз шакли-шамойилига қайта бошлади. Ўзбек миллатига хос турмуш тарзини ифодалаш йўлидаги хизматга бел боғламоқда.

Дарвоқе, айбни замона зайлига ағдарувчи айрим кимсалар қусури эвазига орттирилган дардлар мўл. Айтмоқчиманки, «Катта Қаъни» маҳалласи ҳам илгари анча тарқоқ эди. Бир қисми «Қизил шарқ» маҳалласи таркибида бўлса, яна бир томони собиқ Калинин райони теграсида қолиб кетганди. Буларни бирлаштириб ягона маҳалла ташкил қилиш осон бўлмади. Маҳалланинг бир гуруҳ оқсоқоллари, фаоллари Акмал Икромов район раҳбарлари ҳузурига чиқишди. «Катта Қаъни» маҳалласини ташкил этиш тўғрисида гап очишди. Раҳмат уларга! Бу фикрни қўллашди. Ёрдамларини аяшмади. Кўз тегмасин. Кўрганлар ҳавас қилгулик бинойидек маҳалла ташкил бўлди.

Ишни аввало юрт учун фидокор, эл орасида обрў-эътибори бор кишиларни маҳалла комитети атрофига тўплашдан бошладик. Айни шу хушфазилат инсонлар орасидан маҳалла комитети аъзолари сайлаб олинди. Турли соҳага жавобгарлик ҳам шулар зиммасига юклатилди. Албатта, бу ишларни изга солишда маҳалла оқсоқолларидан Худойберди ота Ёқубов, Раззоқ ота Ваҳобов сингари ақли дониш отахонларнинг фойдали маслаҳатлари, самимий йўл-йўриқлари жуда қўл келди.

Бинобарин, кишилар қалбига йўл топиш, хоҳ катта, хоҳ кичик бўлсин, уларга тўғри маслаҳат бериш, дардига малҳам излаш шунчаки иш ёки осон юмуш эмас. Қолаверса, бу чуқур билим, узоқ ҳаётий тажрибани тақозо этади. Шу боис маҳаллада бирор тадбир ўтказишдан олдин оқсоқоллар ва фаоллар билан маслаҳатлашиб олаяпмиз. Иш режаларини ҳамкорликда тузяпмиз. Мўлжалланган тадбирни амалга оширишда маҳалла аҳлини кенг жалб қилиш яхши натижалар бера бошлади. Масалан, ўтган йилги Наврўзни нишонлашда, мустақиллик кунининг байрам қилинишида бу яққол кўзга ташланди. Мазкур икки байрам маҳалланинг тўй-тантанасига айланиб кетди.

Маҳалла ташвиши улкан. Гоҳида талашиб-тортишишга, қайсидир масалада баҳслашишга тўғри келади. Айниқса, тўйларни ихчам, чиройли ва тартибли қилиб ўтказиш муаммосини бунга мисол қилиб олиш мумкин. Бироқ маҳаллалардаги тўй-тантаналарни, маъракаю маросимларни кам-кўстсиз ўтказишда фаол қатнашувчи Содиқ Соқиев, Муҳаммаджон Маҳмудов, Эркинбой Тўлаганов ва Қозимжон Тўйчихоновга ўхшаган йигитларнинг хизматларини алоҳида таъкидлаш жоиз.

Шифокор Сайёрахон Юсуфжонова маҳалла хотин-қизлар кенгашига бошлиқ. Унинг ақл-заковати туфайли кўпгина ёш оилалар ажралиб кетишининг олди олинди.

Қувончлиси шуки, маҳалла аҳли қўлни-қўлга бериб, елкама-елка туриб иш бошлашди. Дастлабки хайрли иш — «Катта Қаъни» жоме масжиди ҳашар йўли билан қад ростлади. Чойхона қурилишида ҳам олижаноб кишилар жонбозлик кўрсатдилар.

Маҳалла фаолларининг елиб-югуришлари аста-секин ўз натижасини бермоқда. Кейинги 7—8 ой давомида Нурилла Саидов кўчасида ичимлик сув қувури тармоғи ўтказилди. Ғ. Ҳакимов ва О. Зоиров кўчаларига асфальт тўшалди. Энг муҳим ишлардан яна бири — маҳалла гузарини лойиҳалаш ишлари якунланди. 190 ўринли болалар боғчаси, 250 кишига мўлжалланган маданият саройи, отахонлар чойхонаси, 2 қаватли дўкон ва бошқа бинолар қурилиши режалаштирилган. Мактаб билан ўзаро ҳамкорлик йўлга қўйилди. Таълим-тарбия ишларини яхшилаш мақсадида «Одобнома» дарсига отахонларни жалб қилиш амалга оширилди. Шунингдек, аълочи ўқувчиларни маҳалла жамғармасидан мукофотлаш ҳам анъанага айланмоқда.

Республикамиз Президентининг маҳаллаларга бераётган катта ёрдами ва эътиборидан миннатдормиз. Шу эътибор туфайли ижтимоий ҳимояга муҳтож 80 оилага район ва маҳалла жамғармасидан моддий ёрдам уюштирилмоқда. Улуғ Ватан уруши қатнашчилари ва афғон жангчиларидан 28 кишига моддий ёрдам берилди. Бундан ташқари 25 дан ортиқ кўп болали оила тўй ва маъракаларига маҳалла ёрдам уюштирди.

Маҳаллани мустақил республикамизнинг таянч нуқталаридан бири деб биламан. Шунингдек, унинг ҳам ўзига яраша забардаст суянчиқлари бор. Тожибой Ваҳобов, Ахборжон Ҳайдаров, Нўъмон ота Маҳмудов, Абдумажид Ҳакимов сингари жонкуярлар билан фахрланамиз. Шундай кишилар бор экан, олдимизга қўйилган ҳар қандай ишнинг уддасидан чиқа оламиз.

Қобилжон ҚОДИРОВ,
Акмал Икромов тумани «Катта Қаъни» маҳалла комитетининг раиси.

** Хотин-қизлар кенгашлари фаолиятидан*

ҲАМИША БОШ-ҚОШ

ЧЎПОН ота маҳалласи Шайхонтоҳур туманидаги энг намуналилардан биридир. Унинг аҳолиси бир-бирлари билан тинч-тотув, аҳил яшайди. Қўни-қўшнилар ўртасида баҳамжиҳатлик, меҳр-оқибат кучли. Уларнинг қувончу ташвишлари ўртада. Маҳалла комитети қошида фаолият кўрсатаётган хотин-қизлар кенгашининг олиб бораётган ибратли ишлари ҳам алоҳида эътиборга лойиқ.

Маҳалла аёллари ўртасидаги турли тадбирлар, миллий расм-русумларни ўтказишда хотин-қизлар кенгаши ҳамиша бош-қош. Унга узоқ йиллар маориф соҳасида ишлаган, кўпни кўрган аёл Ҳалима опа Абдуллаева раислик қилади. Хотин-қизлар кенгаши оиладаги можаролар, қайнона-келин, эр-хотин ўртасидаги келишмовчиликларни ижобий ҳал қилиш билан оила бутунлигини сақлаб қолади. Ҳар қандай масала аввал бошда маҳалланинг ўзида ҳал қилинади. Баъзан ёш оилаларда арзимаган сабаблар туфайли жанжал чиқиб, оқибат ажралишгача бориб етади. Бундай пайтларда хотин-қизлар кенгаши ҳар икки томон билан тушунтириш ишларини олиб боради. Шундай тушунтиришлар орқали маҳаллада яшовчи Камол Содиқов, Мукаррам Муслимова, Каромат Содиқовалар ўз хатоларини тушуниб етдилар. Улар кейинчалик хотин-қизлар кенгашидан мамнун бўлдилар.

Шуниси аҳамиятлики, сўнгги уч йил ичида маҳалладан бирорта оила ажралиш тўғрисида судга ариза кўтариб боргани йўқ. Кўнгилсиз воқеалар шу жойнинг ўзида барҳам топади.

Бундан ташқари Ҳалима опа маҳаллада турмушга чиқиш арафасида турган қизлар, ёш келинларга уй тутиш, қайнона-қайнота, турмуш ўртоққа муносабат-муомала, миллий урф-одатларимизни ўргатади. Бундай суҳбатларга кўпинча кўпни кўрган маҳалладаги кекса онахонлар таклиф этилади. Қумри Асадуллаева, Ҳадя Мирраҳимова, Сурайё Тоироваларнинг ўгитлари маҳалла қизлари, келинларига ҳамиша қўл келади.

Маҳалладаги аёлларнинг кўпчилиги шу ҳудудда жойлашган бадиий буюмлар бирлашмасида меҳнат қиладилар. Хотин-қизлар кенгаши бирлашма раҳбарияти билан алоқада бўлиб, ўзидаги муаммоларни биргаликда ҳал қилади. Бундан ташқари хотин-қизлар кенгаши 157-мактабда олиб борилаётган тарбиявий ишларни, тиббий хизмат кўрсатиш шохобчаси, озиқ-овқат дўконини доимий назорат қилиб боради.

Айни кунларда хотин-қизлар кенгаши баҳорнинг келиши ҳамда рамазон ойининг бошланиши муносабати билан бир қанча тадбирларга тайёргарлик кўрмоқда. Наврўзнинг анъанавий таоми сумалакка буғдой ундириляпти. Ҳадемай маҳалла дошқозонларида сумалак қайнайди. Бу тадбирларни ташкил қилишда фаол хотин-қизлардан Мунира Ёқубова, Маъсума Исломова, Салима Болтабоева, Фарида Раҳимоваларнинг ҳиссалари катта бўлмоқда.

Назира СОДИҚОВА.

ҲИСОБОТДАН КЎНГИЛ ТЎЛДИ

СОБИР Раҳимов туманидаги Янги турмуш маҳалласи мажлисхонасида фаоллар, меҳнат кексалари иштирокида ҳисобот йиғилиши бўлиб ўтди. Унда маҳалла комитети раиси Нигматилла Зоҳидов ҳисоботи тингланди. Йиғилишда яқинлашиб келаётган қадимий ва миллий байрамимиз бўлган Наврўз шодиёнасига тайёргарлик ва келажакда қилинадиган ишлар юзасидан фикр алмашилди. Раис республикамиз мустақилликка эришгач, қўлга киритилаётган ютуқлар ҳақида гапирди.

Анжуманда шаҳар ободонлаштириш бошқармасининг бошлиғи Муҳаммаджон Зуфаров қатнашиб, районда қилинаётган ишларда, ободончиликда район ҳокимлиги ва ҳоким Қудратилла Рафиқовнинг ҳиссаси катта эканини айтиб ўтди. 1992 йилда район бўйича 40 километр газ қувури ўтказилди, 36 километр сув қувурларини ўтказиш ишлари бажарилди.

— 1993 йилда газлаштириш ишлари деярли тугалланади, — деди бошқарма бошлиғи. — 35 километрли сув қувурларини ўтказиш ишлари бажарилади. Шунингдек қайси бир йўл, кўча, ариқ, анҳор, каналлар таъмирга, тозаланишга, кўприклар қайта қуришга муҳтож бўлса биз ўз ёрдамимизни аямаймиз.

Маҳалла комитетининг раиси район ҳокимлигининг олиб бораётган ишлари ҳақида тўхталиб, уйда ўтирган хотин-қизларни ишга жойлаш, ёшлар билан ишлаш, янги анъаналарни тиклаш, аҳолини озиқ-овқат билан таъминлаш юзасидан катта тадбирлар қилинаётганлиги хусусида гапирди. Масалан, яқиндагина маҳалла фуқароси Дилором Икромованинг уйига текинга газ тушириб бериш ишлари бошланди.

Тошкент шаҳар ва туман ҳокимликлари ҳозирги вақтда озиқ-овқат танқислигини, бозор иқтисодиёти натижасида учта маҳаллага хизмат қилаётган 28-озиқ-овқат дўконида юзага келаётган қийинчиликларни ҳисобга олиб Янги турмуш маҳалласи ҳудудида янги, замонавий озиқ-овқат дўкони қуриб бериш тўғрисида қарор қабул қилдилар. Йиғилишда сўзга чиққан Аҳмад Тиллаев, Тоҳир Оташайхов, Муҳаббат Исломова, Насиба Дўстмуҳамедова ҳамда Бўривой Соатовлар маҳаллада 1992 йилда қилинган ишлар юзасидан қониқиш ҳосил қилганликларини гапирдилар.

Шуҳрат ЗИЁЕВ.

ҚУЛАЙЛИК ЯРАТАЁТГАНЛАР

АКМАЛ Икромов туманидаги Аброр Ҳидоятов номли маҳаллага хизмат кўрсатувчи озиқ-овқат маҳсулотлари дўкони қайта таъмирланиб ишга туширилдию, мазкўр маҳаллада жойлашган яна бир худди шундай, аммо кичикроқ дўкон ҳеч кимга керак бўлмай қолди. Вақт ўтган сайин дўкон ўз-ўзидан ёпилди. Маҳалла аҳли эса ундан лозим бўлган шароитларда фойдалана бошлади. Аввалига унда турли маросимларда ишлатиладиган қозон-ўчоқ, идиш-товоқлар сақланадиган бўлди. Аммо дўкон эл назоратидан узоқ бўлганлиги туфайли ундаги кўпгина буюмлар бирин-кетин йўқола бошлади. Маҳалла аҳлининг боши қотди.

Шундай кунларда шаҳримизда фаолият кўрсатаётган «Қалдирғоч—92» кичик корхонаси маҳалла фаолларининг жонига оро кирди. Корхона ўз ҳисобидан ташландиқ дўконни тўла таъмирлади, ён-атрофига асфальт ётқизди. Энди ликда Зиё Саид кўчасида замонавий усулда таъмирланган сабзавот ва хўл мева маҳсулотлари билан савдо қилувчи «Нигина» дўкони ҳамда новвойхона вужудга келди.

— Эскини эплагунингча эсинг кетади, деганлари рост экан, — дейди маҳалла раиси, уруш ва меҳнат фахрийси Ёдгор Исомиддинов. — Ушбу дўконнинг фаолият кўрсатиши маҳалламиз аҳли учун катта қулайлик яратди. Бу ерда савдога чиқариладиган сабзавот маҳсулотларининг нархи бозор нархларидан бирмунча паст. Шунингдек сифати ҳам яхши.

Харидга чиқарилган маҳсулотлар нархини маҳалла фаоллари ўз назоратларига олишган. Бугунги кунда «Нигина» дўкони хизматидан қўшни Абдулҳай Тожиев ва Ойдин Собирова маҳаллалари ҳам баҳраманд бўлишмоқда.

Абдумалик АБДУРАҲМОНОВ.

** Баланд қаватли уйларда*

РЕЖАЛАР БЕЛГИЛАНДИ

СЕРГЕЛИ туманидаги Абдураҳмон Жомий номли маҳалла яқинда бир ёшга тўлади. У кўп қаватли уйлардан ташкил топган. Бу ерда шу кунгача анчагина ибратли ишлар амалга оширилди. Яқинда маҳалла комитети яна бир ибратли ишга қўл урди. Маҳаллада хотин-қизлар кенгашини ташкил этиш тўғрисида режа тузилди.

Дастлабки йиғилиш Қўйлиқ—6 даҳасидаги 12-уйда бошланди. Хотин-қизлар раҳбарликка бир неча номзодларни кўрсатишди. Ниҳоят кенгаш раиси этиб Ҳолида Умарқулова, муовинликка эса Ҳакима Абдуллаевалар тайинланди.

— Маҳалла — тарбия маскани ҳисобланади,— дейди кенгаш раиси. — Шундай экан, болалар тарбияси, одоб-ахлоқ, жамики яхши фазилатлар кўпинча хотин-қизлар зиммасидадир. Қолаверса, аёл қалбини аёл тушунади, аёл учун сирдош, ҳамдард, маслакдош ҳар бир маҳаллада бўлиши мақсадга мувофиқ.

Маҳаллада ҳовли-жойларнинг бесаранжомлиги, лоқайдлик, ишга нисбатан совуққонлик каби иллатларни йўқ қилиш, тозалик, ободончилик, аҳилликни қарор топтириш хусусида жиддий мулоҳазалар юритилди.

Маҳалла равнақини, аҳоли фаровонлигини ўйлайдиган хотин-қизлар анчагина. Тиришқоқ, серҳаракат аёллардан Ҳакимахон Абдуллаева, Матлуба Қўчқоровалар, юқорида муҳокама этилган масалалар юзасидан таклифлар киритишди. Ҳар ойда тез-тез йиғилишиб, маҳалладаги аёлларни фаолликка чақириш, ўз ишига совуққонлик билан қарайдиганларни жавобгарликка тортиш, барчани бир жон, бир тан, тотув бўлишга чақиришга келишиб олишди.

Ҳар бир кишининг бошида яхши кун ҳам, ёмон кун ҳам бор. Бундай дамларда ёрдамга биринчи бўлиб маҳалла оқсоқоллари ва хотин-қизлар кенгаши фаоллари келиши табиий, албатта. Маҳалла халқ билан доимо ҳамдард, ҳамнафасдир.

Йиғилишда келгуси режалар тузиб олинди. Жумладан, баҳор бошланиши билан ҳовлиларни, болалар майдонларини тозалаш, мевали дарахт кўчатларини ўтқазиш, тартиб-интизом, орасталикни назоратга олиш каби вазифаларни амалга оширишга бел боғлашди.

Нодира АБДИРИМОВА.

** Оқсоқоллар даврасида*

ХАЛҚИМИЗ ДИЛИДАГИ ИШ

Маълумки, «Оқшом» газетасида Мирзо Улуғбек тумани фаолларининг жиноятчиликка қарши курашни яхшилаш ва туманда қонунчиликни мустаҳкамлаш масалаларига бағишланган йиғилиши қатнашчиларининг Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовга йўллаган мактуби эълон қилинган эди. Бу мактубда уюшган жиноятчиликка қарши кескин ва аёвсиз кураш олиб борилаётганлиги халқнинг дилидаги иш эканлиги алоҳида таъкидлаб ўтилган эди.

Бинобарин, қаерда бекорчилик бўлса, қаерда таълим-тарбияга эътибор берилмаса ўша ерда тартиббузарлик бошланади. Ана шундай тартиббузарликларнинг олдини олишда маҳалла аҳлининг, маҳалла оқсоқолларининг ибрати ниҳоятда каттадир. Бу туманда ҳам олтмишга яқин маҳаллаларда минг-минглаб турли миллат ва элатга мансуб кишилар истиқомат қилмоқдалар. Хўш, маҳаллаларнинг жиноятчиликка қарши курашдек умумхалқ ишига қўшадиган ҳиссаси қандай бўлиши керак? Қўни-қўшнилар, балоғатга етмаганлар ўртасида қандай маърифий ишлар олиб бориш лозим. Шу ва шунга ўхшаш кўпгина саволларга Амир Темур номидаги маҳаллада бўлиб ўтган мажлисга ташриф буюрган тумандаги бир неча маҳаллаларнинг фаоллари ва фуқаролари аниқ жавоб топдилар. Буни мажлисда сўзга чиққан кишиларнинг гапларидан ҳам яққол билиш мумкин.

● **Илҳом РАСУЛОВ, Мирзо Улуғбек тумани ҳокимининг ўринбосари:**

— Президентимиз Ислом Каримовнинг юртимиз осойишталигини сақлаш борасида қилаётган улкан ишлари, саъй-ҳаракатларини бутун халқ қўллаб-қувватлаб маъқулламоқда. Мустақиллик йўлида тетапоя қилаётган республикамизнинг мустақиллигини мустаҳкамлаш учун ҳар биримиз фидойилик кўрсатишимиз керак, мавжуд муаммоларни оқилона ечиш даркор. Бизнинг туманимиз меҳнаткашлари ҳам Президентимизнинг олиб бораётган доно сиёсатини қизғин қўллаб-қувватламоқдалар. Туманимизда уюшган жиноятчиликка қарши кураш масаласини биз «Салом» чойхонасида тумандаги барча маҳалла фаоллари, ҳуқуқ-тартибот идораларининг масъул ходимлари иштирокида атрофлича кўриб чиқдик. Шу нарса маълум бўлдики, туманимизнинг айрим маҳаллаларидаги мавжуд чойхоналар ҳаётимизга ёт бўлган кимсаларнинг маконига айланиб қолган экан. Ана шундай чойхоналарни ёпдик. Бунинг боиси ёшлар тарбиясига шундай кимсаларнинг кўрсатаётган салбий таъсиридан уларни сақлаб қолиш эди. Хуллас, ҳали қилинадиган ишлар жуда кўп. Бу ишларни бажаришда биз маҳаллаларда истиқомат қилувчи оқсоқолларга, меҳнат фахрийларига таянамиз.

● **Сайфулла ОҚМИРЗАЕВ, туман маҳаллалар ишини мувофиқлаштириш кенгашининг раиси, уруш ва меҳнат фахрийси:**

— Яқинда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Тошкент шаҳри маҳалла оқсоқолларидан бир гуруҳини қабул қилган маросимда қатнашишдек бахтга камина ҳам муяссар бўлди. Ана шу учрашувда муҳтарам Президентимиз Ислом Каримов уюшган жиноятчиликка қарши кураш, жойларда тинчлик ва осойишталикни сақлашда маҳалла оқсоқоллари камарбаста бўлишлари кераклигини айтдилар. Президентимизнинг бу доно кўрсатмалари ҳар биримиз учун муҳим дастур бўлмоғи керак! Агар туманимиз осойишта бўлса шаҳримиз ҳам, қолаверса республикамиз ҳам осойишта бўлади. Хўш, нима қилиш керак? Бунинг учун тарбияни аввало маҳалладан бошламоғимиз даркор. Агар мактаб — маҳалла — милиция бир бўлиб ҳаракат қилса тарбияси оғир болалар масаласида кўзланган мақсадга эришган бўламиз. Шундай экан олдимизда турган барча вазифаларга масъулият билан ёндошайлик, халқимизнинг тинч ва осойишталиги йўлида олиб борилаётган изчил сиёсатга доимо амал қилайлик ва бу ишда ҳаммамиз камарбаста бўлайлик.

● **Ҳамидулла ТОЛИБЖОНОВ, 2-шаҳар милиция бўлимининг бошлиғи:**

— Бизнинг милиция бўлимимиз асосан кўп қаватли уйлар оралиғида жойлашган. Ҳар куни турли мавзудаги аризалар бизга тушади. Мен маҳалла фаоллари йиғилганлигидан фойдаланиб шундай гапни ўртага ташламоқчи эдим: ён-атрофимизда бўлаётган воқеаларга ҳеч қачон лоқайд қарамайлик. Бирон-бир кўнгилсиз воқеа бўлишидан олдин унинг олдини олсак ҳаммамизга яхшику, ахир. Шу масалада биз сизларнинг мададингизга муҳтожмиз.

● **Абдулла АЗИМОВ, Амир Темур номли маҳалла комитетининг раиси:**

— Район ҳокимлигининг олиб бораётган ишларидан биз мамнунмиз. Маҳаллалардаги у ёки бу масала хусусида ҳокимликка бориб айтганимизда доим бизнинг бу гапларимизга сезгирлик билан муносабатда бўлишади. Узоққа бормайлик. Яқин-яқинларгача маҳалламиз ҳудудида жиноий ишларни, зўравонликни, фоҳишабозликни тарғиб этадиган бемаъни фильмларни намойиш этадиган видеосалон фаолият кўрсатиб келди. Бу фильмларни кўрган ўсмирларнинг жиноят қилмаслигига ким кафолат бера олади ахир. Ана шуларни чуқур ўйлаб биз район ҳокимлигига шу видеосалон фаолиятини тўхтатишни сўраб мурожаатнома билан бордик. Бизнинг ҳақли талабимиз қондирилди. Бундан ташқари маҳалла ҳудудидаги 12-А уйнинг ертўласида ишлаётган ҳаммом фаолияти ҳам бизда кўп норозиликлар туғдирмоқда. Бу ерга ҳам асосан ёш-яланглар ва олифталар келишади. Шу ҳаммомнинг бундай кейинги фаолияти хусусида ҳам жиддий ўйлаб кўриш керак. Хуллас, биз мустақил юртимизда халқнинг тинчлиги ва осойишталиги йўлида қилинаётган улкан ишлар, катта ғамхўрликларга муносиб жавоб бермоғимиз керак.

● **Неъматилла ҲИКМАТУЛЛАЕВ, Халқ демократик партияси туман кенгаши ҳудудий партия ташкилотининг котиби:**

— Президентимиз Ислом Каримов ташаббуслари билан бутун республикамизда уюшган жиноятчиликка қарши олиб борилаётган курашни ўғирлик, талон-торожчилик, жиноятчилик каби иллатларнинг кўплигидан тинкаси қуриган халқимиз чин дилдан қўллаб-қувватламоқда. Бинобарин биз жиноятчиликнинг пайини қирқишимиз керак. Унинг илдизини таг-томири билан қўпориб ташламоғимиз лозим. Бунда маъмурий идоралар, халқ, жамоатчилик бир ёқадан бош чиқариб иш қилиши лозим. Яна бир нарса мени чуқур ўйлантиради. 3—4 марта жиноят қилиб қамалиб чиққан одам яна жиноят содир этгандан кейин ҳам биз унга раҳмдиллик қиламиз. Судлар эса енгилгина жазо чиқаришади. Энди ана шундай ашаддий жиноятчиларга шафқат бўлмаслиги керак. Ашаддий жиноятчини қамоқ жазоси билан асло тузатиб бўлмаслигини тушунмоқ пайти келди...

Бир неча маҳалла фаоллари, ушбу йиғилишда сўзга чиққан Ўзбекистон халқ артисти, профессор Насим Ҳошимов, нафақахўр Вали Муҳамедов, хизматчи Алихон Мирзахонов, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган мураббий Генрих Дашевский, балоғатга етмаган ёшлар билан ишлаш участкасининг йўриқчиси Тамара Шпильман ва бошқа кишилар турар жойларда, маҳаллаларда ҳуқуқ-тартибот бузилишларининг олдини олишда ҳар бир фуқаронинг, маҳалла фаолларининг роли тўғрисида тўхталдилар, аҳоли турар жойларида турли кўринишдаги жиноятларнинг содир бўлмаслиги учун ҳамма баравар курашиш зарурлигини таъкидлаб ўтдилар. Улар шунингдек ўз сўзларида ўзлари яшаётган уйларни намунали сақлаш, бунда турар жойлардан фойдаланиш бошқармаси хизматчилари ҳам жонкуярлик кўрсатишлари кераклиги ҳақида куюнчаклик билан сўзладилар.

Хуллас, мажлис аҳлининг қарори якдил бўлди. Улар уюшган жиноятчиликка қарши курашда ҳамма фаол иштирок этиши кераклигини уқдириб, ҳуқуқ-тартибот ва қонунчиликни мустаҳкамлаш юзасидан Республикамиз Президенти Ислом Каримовнинг олиб бораётган одилона ва тўғри сиёсатини якдиллик билан маъқулладилар.

Санжар ЁДГОРОВ.

ЖИНОЯТЧИЛИККА ҚАРШИ КУРАШНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

ТОШКЕНТ ШАҲАР ФАОЛЛАРИНИНГ ЙИҒИЛИШИДАН

Давоми.
(Бошланиши 1-бетда).

Шаҳар ва туман ҳокимликлари, ҳуқуқ-тартибот ва жамоатчилик идоралари барқарор ижтимоий-сиёсий вазиятни таъминлаш, шаҳар хўжалиги барча хизматларининг бир меъёрда ишлаши, жиноятчиликка қарши кураш, жамоат тартиби, фуқароларнинг сиёсий ва шахсий ҳуқуқлари, эркинликларини, корхона ва ташкилотлар қонуний манфаатларини таъминлаш учун маълум иш қилмоқдалар.

Биз миллатлараро тотувлик, жамоат тартиби ва осойишталик халқ хўжалиги нормал ишлаши кафолати эканлигини тушунишимиз керак. Бозор муносабатларига ўтиш жараёни жиноятчиликнинг аҳволига ўз таъсирини кўрсатишини ҳисобга олмай бўлмайди. Ҳокимликлар, ҳуқуқ-тартибот идоралари, хўжалик раҳбарлари, солиқ маҳкамаларининг асосий вазифаси иқтисодиётдаги жиноятчиликка қарши курашнинг янги, янада самаралироқ йўлларини топишдан иборатдир. Бу соҳада кўрилаётган чоралар ҳозирча кўзланган натижани бермаяпти.

Биз шаҳарда қудратли саноатга, юқори малакали ишчи-ходимларга эга бўлган ҳолда аҳолини кундалик зарур моллар билан тўла таъминлай олмаётганлигимиз энг долзарб масаладир. 1992 йилда озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш 1991 йилда эришилган даражага қараганда 3,2 фоизга камайиб кетди. Ҳали ҳам кўпгина моллар ва озиқ-овқат шаҳарга Ҳамдўстлик мамлакатларидан олиб келинади. Бизда эса бор ишлаб чиқариш имкониятларидан тўлиқ фойдаланилмаяпти.

Бунда шаҳар ва туман ҳокимликларининг айби кам эмас. Улар кейинги пайтда амалда саноат корхоналари билан шуғулланмай қўйдилар. Саноат корхоналари, илмий-тадқиқот ва лойиҳа институтлари билан аниқ мақсадни кўзлаб иш олиб бориш, кўпроқ ташаббус кўрсатиш керак. Бу масалаларнинг ҳаммасини фақат корхоналар раҳбарлари зиммасига юклаб қўйиб бўлмайди. Истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш масалаларини ҳал қилишда ҳамманинг куч-ғайратини бирлаштириш зарур. Бу имкониятлардан фойдаланиш зарурлиги ва амалий вазифалар ҳақида Ўзбекистон Республикасининг Президенти И. А. Каримов Вазирлар маҳкамасининг яқинда бўлиб ўтган мажлисида батафсил уқтириб ўтдилар.

Ҳозирги пайтда шаҳарда 11 мингдан кўпроқ тадбиркорлик тузилмалари бор. Уларда салкам 130 минг киши ишлаяпти. Бу тузилмалар ўтган йили қарийб 8 миллиард сўмлик маҳсулот ишлаб чиқардилар ва хизмат кўрсатдилар. Бу шаҳар ялпи саноат ишлаб чиқариш ҳажмининг атиги 9 фоизини ташкил этади. Аммо кўпгина тадбиркорлик тузилмалари халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ўрнига воситачилик фаолияти билан шуғулланмоқдалар. Уларнинг фаолияти арзонроқ харид қилиб қимматроқ сотиш билан чекланиб қолган.

Бундан ташқари текширишларда маълум бўлдики воситачилик фаолияти билан шуғулланаётган 156 та корхона ва ташкилот бунга лицензия олмаган экан. Бунинг учун улар 2,5 миллион сўм жарима тўладилар. Аммо бу шаҳар иқтисодиётига катта зарар етказмоқдаку! Тадбиркорлик тузилмаларининг кўпчилиги рўйхатга олингандан сўнг узоқ вақт фаолият кўрсатмайди.

Бу масалада шаҳар ҳокимлигининг иқтисодиёт мажмуаси, прогноз ва статистика бош бошқармаси, туман ҳокимликлари, шаҳар банклари етарлича талабчанлик қилмаяптилар. Биз ҳаммамиз бу ишда қатъий тартиб ўрнатишимиз керак. Ишлаб чиқариш базаси ва биноларга эга бўлмаган бўлинмаларга лицензиялар бериш керак эмас. Лицензиялар берилган экан, улар низомларига қандай амал қилаётганликлари, қандай солиқ тўлаётганликларини назорат қилиш зарур.

Ишлаб турган ва янги ташкил этилаётган тадбиркорлик тузилмалари шаҳардаги ҳокимиятни, солиқ хизматлари ва ҳуқуқ-тартибот идораларининг кучи ва малакасини ҳис этишлари зарур.

Давлат солиқ инспекциялари ўтган йил ўтказган текширишлари натижасида бюджет ҳисобига 152 миллион сўм пул ундириб олдилар. 1300 нафардан кўпроқ мансабдор шахс маъмурий жазо олди. Аммо тадбиркорлик тузилмаларининг юз фоизи текшириб чиқилганида, бу текшириш янада малакалироқ ва ҳалол ходимлар томонидан амалга оширилганида натижалар янада салмоқли бўларди.

Вақт бу йўналишдаги назоратни янада кучайтиришни талаб этмоқда. Ўтган йил охирида шаҳар ҳокимлиги қабул қилган қарорда бундай чоралар белгилаб берилган. Уларнинг ижросини таъминлаш зарур.

Қўшма корхоналарнинг учдан бир қисмигина истеъмол моллари ишлаб чиқараётганлиги билан ҳам бундан кейин муроса қилиб бўлмайди. Уларга бинолар ажратиб берилган. Улар шаҳардаги барча коммунал хизматлардан фойдаланадилар. Шундай экан улар ўз ишларини шаҳар ва унинг аҳолиси манфаатларини кўзлаб олиб борсинлар. Ишимиздаги бу камчиликни . дарҳол тўғрилаш зарур.

Ҳуқуқ-тартибот идоралари давлат ва жамоат мулкининг даҳлсизлиги устидан назоратни кучайтиришлари, идорадан ташқари қоровуллик хизмати иши самарадорлигини оширишлари керак.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти ҳурматли Ислом Абдуғаниевич Каримов, республика ҳукумати истеъмол бозорини ҳимоя қилиш, аҳолини озиқ-овқатлар билан барқарор таъминлаш учун амалий чоралар кўрмоқдалар, деб уқтирди А. И. Фозилбеков. Бу масалаларда шаҳарга доим ёрдам кўрсатиб келинмоқда. Афсуски, бу ёрдамдан ҳамиша ҳам самарали фойдаланилаётганлиги йўқ.

«Тошкентсавдо», «Тошкенттаом» концернлари, Тошкент шаҳар мева-сабзавот саноати ишлаб чиқариш бирлашмасида жиддий камчиликлар учраб турибди. Айрим корхоналарда қонунчилик бузилиши ҳолларига йўл қўйилмоқда. Камомад, камёб молларни яшириб қўйиш, талон-тарожлик ҳоллари кам эмас. Бу бўлинмаларда идора назорати жуда бўш. Ҳужжатларни солиштириш бўйича ўтказилаётган комплекс ревизиялар турли суиистеъмолликларни тўла очиб ташламайди. Бундан айрим нопок ходимлар фойдаланиб қолмоқдалар.

Бу концерн ва бирлашма раҳбарлари Р. Ю. Ўрозбоев, А. А. Ҳидоятов, С. М. Шаҳобов ўртоқлар мавжуд камчиликларни бартараф этишга қаратилган аниқ чоралар кўришлари зарур. Улар ревизия хизматларини малакали ва ҳалол ходимлар билан мустаҳкамлашлари лозим. Молларни база ва магазинлардан бериб юбориш, тижорат магазинларига ўтказиш, республика ҳудудидан чиқариб юбориш каби қонунбузарликларга барҳам бериш зарур. Аҳолини меъёр бўйича бериладиган маҳсулотлар билан барқарор таъминлаш масаласи алоҳида эътиборни талаб этади.

Шаҳар ҳокимлиги савдо ва аҳолига хизмат кўрсатиш мажмуаси, район ҳокимликлари бу масалаларни мунтазам назорат қилиб боришлари керак. Амалдаги савдо қоидаларини бузаётган ҳар қандай даражадаги раҳбарга принципиал баҳо берилиши лозим.

Божхона комитетининг Тошкент шаҳри бўйича бошқармасига маҳсулотларни республика ҳудудидан ташқарига олиб чиқиб кетиш устидан назоратни кучайтириш юзасидан қўшимча тадбирлар ишлаб чиқиш ва амалга оширишни тавсия этмоқчимиз. Шаҳар ҳокимлиги айбдорларга ўз вақтида чора кўрилиши учун молларни қонунсиз равишда олиб чиқишга уриниш ҳолларидан тезлик билан хабардор қилиниши керак. Божхонада иш олиб бораётган комиссия мусодара қилинган мол ва маҳсулотлар баҳосини тезроқ аниқлаб бериши ҳамда уларни белгиланган қатъий тартиб асосида сотилишини таъминлаши керак.

1992 йилда темир йўл ва ҳаво транспорти иншоотларида жиноятлар сони 1991 йилга нисбатан 7,5 фоизга, шу жумладан иқтисодиёт соҳасида деярли 18 фоизга ортди.

Туман ҳокимликлари билан биргаликда вокзаллар биноларида савдо тижорат тузилмалари жойлаштирилишини қайта кўриб чиқиш керак. Бу ҳозир йўловчилар учун ноқулайликлар туғдира бошлади. Ҳамма нарсанинг меъёрида бўлгани яхши.

Ўсмирлар ўртасида жиноятчиликнинг ортиб бораётганлиги жуда ташвиш туғдиради. Ўсмирлар томонидан давлат ва жамоат мулкини ўғирлаш салкам 45 фоизга кўпайган. Ўсмирлар ўртасида гуруҳий жиноятчилик камаймаяпти. Жиноят содир бўлган пайтда бу ўсмирларнинг ҳар учтасидан биттаси ҳеч қаерда ишламайдиган ва ўқимайдиган бўлган. Бунинг сабаблари нимада? Энг аввало жиноятларнинг олдини олиш иши ёмон йўлга қўйилганлигидадир. Шу билан бирга ўсмирлар ишлари бўйича комиссиялар, мактаб, ҳунар-техника билим юртлари ва бошқа ўқув юртларининг ўқитувчилар жамоалари фаолиятсизлик кўрсатмоқда.

Амалда турар жойларда болалар билан ишлайдиган педагог-ташкилотчилар ва жисмоний тарбия-оммавий ишлар бўйича инспекторлар ўз фаолиятларини тўхтатганлар. Баъзи туман ҳокимликлари ўсмирлар клублари биноларини бошқа мақсадлар учун бериб юборганлар.

Шаҳар ҳокимлиги болалар билан турар жойларда олиб борилаётган ишни таҳлил этиб чиқиб, бу йўналишда самаралироқ иш олиб боришни ташкил этиш юзасидан махсус қарор қабул қилди. Унда амалий тадбирлар кўзда тутилган. Ана шу соҳада иш олиб борадиган ходимлар уй-жой идораларидан халқ таълими бош бошқармаси ва унинг туман бўлинмалари ихтиёрига берилди. Уй-жой бошқармасига барча клублар биноларини таъмирлаш топширилди. Шаҳар бюджетидан педагог-ташкилотчилар маошлари учун маблағлар ажратилди.

Халқ таълими бош бошқармаси (Ҳ. Қ. Йўлдошев) туман ҳокимликлари билан биргаликда турар жойда болалар билан ишлаш иш режаларини аниқлаб олишлари керак. Бу бўлинмалар ишни зарур даражада ташкил эта оладиган қобилиятли ходимлар билан мустаҳкамланиши лозим.

Ёш авлодни тарбиялаш масалаларида маҳалла ва уй комитетлари, милиция болалар хоналари бошқа хизматлар билан ҳамкорликда кўп нарса қилишлари мумкин ва зарур. Бугунги кунда ўсмирлар ишлари бўйича комиссиялар, халқ таълими ва ҳуқуқ-тартибот идоралари, кузатувчи комиссиялар, маҳалла ва уй комитетлари фаолиятини мувофиқлаштириб туриш жуда муҳимдир. Ҳар бир туман бўйича ўсмирлар билан ишлаш юзасидан аниқ тадбирлар ишлаб чиқилиши зарур. Бунда асосий эътибор ҳар бир ўсмирнинг мактабдан ташқари вақтини ташкил этиш, улар орасида қонунбузарлик ҳолларининг олдини олишга қаратилиши керак. Бу ишга ота-оналар комитетлари ҳам жалб этилиши зарур. Вазият носоғлом бўлган оилалар, қонунбузарликка мойил ўсмирлар аниқланиши ва уларнинг ҳар бири билан яккама-якка иш олиб борилиши муҳимдир.

Бозор муносабатларига ўтиш муносабати билан аҳолини иш билан таъминлаш масалаларига муҳим ўрин ажратиляпти. Бу жуда ҳам долзарб ижтимоий, иқтисодий ва сиёсий муаммодир. Биз ишсизлик кескин ўсишига йўл қўймаслигимиз зарур. Биз қисқариш оқибатида ёки бошқа сабабларга кўра ишини йўқотганларни ҳимоя қилишимиз шарт.

Шаҳар ва туман ҳокимликлари, меҳнат, иш билан бандлик ва аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш бош бошқармаси ўз вазифаларини шаҳар халқ хўжалиги барча тармоқлари хўжалик раҳбарлари билан биргаликда бу масалани чуқур ўрганиб чиқишда деб билишлари керак. Улар иш билан таъминлаш дастурини ишлаб чиқишлари ва амалга оширишлари, ишсизлик сабабли ижтимоий танглик рўй беришига йўл қўймасликлари зарур.

Шаҳар ҳокимлиги саноат, транспорт ва алоқа мажмуаси бу ишга бошчилик қилиши, ушбу йўналишдаги амалий чоралар ижросини назорат қилишлари зарур.

Бу 1993 йил бажаришимиз керак бўлган улкан ишнинг бошланиши эканлигини тушунамиз. Биз барча даражаларда, барча соҳаларда ходимларнинг масъулияти ва малакасини оширишимиз керак. Шу асосда жиноятчилик ва қонунбузарликнинг ҳар қандай кўринишларини камайтиришга эришишимиз лозим.

Режаланган ҳамма нарсаларни амалга ошириш учун бу ишга жамоатчиликни жалб этиш лозим. Жиноятчиликка қарши курашда жамоатчилик билан иш олиб боришнинг янги йўлларини қидириб топишимиз керак. Шаҳарда 400 тадан кўпроқ маҳалла комитетлари бор. Маҳаллаларда 800 минг нафарга яқин аҳоли яшайди. Агар бу улкан кучни жиноятчиликка қарши курашга жалб этса самарали натижаларга эришиш мумкин. Туман ҳокимликлари, ҳуқуқ-тартибот идоралари маҳалла ва уй комитетлари билан қалин ҳамкорликда ишлашлари зарур. Аҳоли билан турар жойларда тез-тез учрашиб туришлари керак. Бу иш янгилик эмас, ўз вақтида у ижобий натижалар берган. Лекин сўнгги пайтда бу иш сусайтириб юборилди. Энди уни жонлантириш зарур.

Шаҳар корхона, ташкилот ва муассасалари билан қатъий ихтиёрийлик асосида маҳаллий бюджетларга милиция учун сарф-харажатлар бир қисмини қоплаш масаласини муҳокама этишни мақсадга мувофиқ деб ҳисоблардик. Бу маблағ милициянинг тахникавий жиҳатдан таъминотини ошириш ва милиция ходимлари сонини кўпайтиришга сарфланган бўларди.

Ишчи-милициялари отряди фаолиятини тиклаш керак. Шунингдек, жамоатчиликнинг ҳуқуқ-тартиботни сақлаш ишига иштироки учун маънавий ва моддий рағбатлантириш чораларини ишлаб чиқиш керак.

Жиноятчилик ва қонунбузарликка қарши курашнинг умумшаҳар дастури ишлаб чиқилиши зарур. Унга барча шаҳар ва туман хизматлари жалб этилиши керак. Бу ишда шаҳар ҳокимлиги мувофиқлаштириб турувчи бўғин вазифасини ўташи керак.

Шаҳар ҳуқуқ-тартибот идоралари ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш, жиноятчиликка қарши курашни кучайтириш, жиноий гуруҳларни аниқлаш ва қўлга олиш, шаҳарнинг жиноятчилик кўп содир бўладиган жойларини назорат қилиш юзасидан амалий тадбирлар ишлаб чиқишлари керак. Уларнинг ижроси шаҳар маҳкамаси тегишли мажмуаларининг доимий назорати остида бўлиши зарур.

Ҳуқуқ-тартибот идоралари ходимлар сиёсатига айниқса жиддий эътибор қаратишлари зарур. Бунда ушбу идоралар ходимларининг жиноий унсурлар билан алоқаси бўлишига барҳам берилиши зарур.

Шаҳарга темир йўл, ҳаво ва автомобиль транспорти орқали жиноий унсурлар, қурол-яроғ, гиёвандларнинг суқулиб киришига тўсиқ қўйиш юзасидан ишлар кучайтирилиши керак.

Шаҳарда шундай вазият яратилиши керакки, аҳолида қонуний ҳокимият, милиция, халқ ҳокимиятининг бошқа тузилмаларига қатъий ишонч пайдо бўлиши лозим.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти ҳурматли Ислом Абдуғаниевич Каримов яқинда Вазирлар маҳкамасида бўлиб ўтган кенгашда сўзлаган нутқларида шундай дедилар: «Янги вақт билан баб-баравар одим отиш, келажакка йўналтирилган сиёсат олиб бориш керак», деди пировардида А. И. Фозилбеков. Агар биз жиноятчилик ва қонунбузарлик камайишини, шаҳарда барқарор вазият, маънавий муҳит сақланиб қолишини истасак бугунги кунда бундан бошқа йўл йўқ.

Фаоллар йиғилиши муҳокама этилган масала юзасидан қарор қабул қилди. Тошкент шаҳрида жиноятчилик ва қонунбузарликка қарши курашни янада кучайтириш юзасидан асосий тадбирлар режасини тасдиқлади.

Фаоллар йиғилиши ишида Ўзбекистон Республикаси Президентининг давлат маслаҳатчиси М. Умурзоқов, Ўзбекистон Республикасининг Бош прокурори Б. Мустафоев, республика Вазирлар маҳкамасининг бўлим мудири Б. Д. Ҳусанбоев иштирок этдилар.

Тошкент шаҳар фаоллари йиғилишининг қарори

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ЖИНОЯТЧИЛИК ВА ҚОНУНБУЗАРЛИККА ҚАРШИ КУРАШНИНГ АҲВОЛИ ТЎҒРИСИДА

ФАОЛЛАР йиғилиши шуни қайд этадики, Ўзбекистон Президенти И. А. Каримов, республика ҳукумати барқарор, ижтимоий йўналтирилган бозор иқтисодиётини шакллантириш, ислоҳотларни тараққий эттириш, зўриқтиришсиз ўтказишга қаратилган сиёсатни изчил олиб бормоқдалар. Бунда иқтисодий тангликнинг аҳоли турмуш даражасига салбий оқибатларини иложи борича юмшатиш, кишиларни ижтимоий ҳимоя қилиш юзасидан тадбирларни барвақт ўтказиш учун ҳамма нарса қилинмоқда.

Бундай сиёсат шаҳар аҳолиси аксарият кўпчилиги томонидан англаниб, қўллаб-қувватланмоқда, бу барқарорликни сақлаш, фуқаролар тинчлиги ва миллатлараро тотувлик вазиятини мустаҳкамлашга кўмаклашяпти.

Шу билан бир қаторда фаоллар йиғилиши аҳолининг нормал турмуш даражасини сақлаш, жамоат тартибини таъминлаш, жиноятчиликка қарши курашга қаратилган қонунлар, Президент фармонлари ва ҳукумат қарорларининг ҳамма жойда ҳам сўзсиз ва аниқ-пухта бажарилиши таъминланмаётганлигини таъкидлайди.

Шаҳардаги қатор туманлар савдо тармоқларида истеъмол молларининг етишмаслиги, кундалик эҳтиёж моллари ва озиқ-овқат маҳсулотлари билан чайқовчилик қилиш ҳоллари учраб турибди.

1992 йилда 1991 йилга нисбатан жиноятчилик, айниқса унинг оғир турлари ортди, фуқароларнинг ҳаёти ва хавфсизлиги, уларнинг, давлат ва жамоат ташкилотларининг мулкига тажовуз қилиш ҳоллари кўпайди.

Халқ бошидан кечираётган иқтисодий қийинчиликлар эвазига бойлик орттириш пайида бўлган шахсларнинг юлғичлик, қонунга хилоф равишда енгил пул топишга уринишлари кузатилмоқда.

Хизмат мавқеини суиистеъмол қилиш каби нуқсонларга, уюшган жиноятчилик, гиёвандлик ва ичкиликбозликка қарши етарлича кураш олиб борилмаётир.

Бундай вазиятда шаҳарнинг маҳаллий ҳокимият идоралари, ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари, жамоат ташкилотлари вазиятни соғломлаштириш вазифасини ҳал этишда ўз ўринларини зудлик билан топишлари зарур.

Бироқ, бундай ёндошиш ҳамма ерда ҳам қарор топгани йўқ. Қонунчилик ва ижтимоий адолатнинг бузилиш муаммоларига қатор бошқармалар ва ҳокимликлар бўлимлари, ҳуқуқни муҳофаза қилиш, жамоат ташкилотлари томонидан етарлича эътибор берилмаяпти. Корхона ва ташкилотлар, маҳалла комитетларининг кўпгина раҳбарлари бу масалаларда кутиш йўлини тутганлар.

Бундай муносабат билан муроса қилиб бўлмайди. Меҳнат жамоаси, ўқув юртининг бирорта раҳбари бугунги кунда республиканинг бутун халқи курашга отланган бу адолатли ишдан четда туриш ҳуқуқига эга эмас.

Тошкент шаҳри фаолларининг йиғилиши **қарор қилади:**

1. Республика Президенти И. А. Каримовнинг ташаббуси билан аҳоли нормал турмуш кечириши ва иқтисодий ислоҳотларни амалга ошириш учун зарур бўлган жиноятчилик ва қонунбузарликка барҳам бериш, барқарор ижтимоий-иқтисодий вазиятни сақлашни ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари ўзларининг асосий вазифалари, деб белгиласинлар.

Туманларнинг ҳокимлари республика Президенти ва раҳбарияти сиёсатини фаоллик билан ҳаётга тадбиқ этсинлар, тартиб ўрнатиш юзасидан амалга оширилаётган ишларни ҳар тарафлама қўллаб-қувватласинлар.

2. «Тошкент шаҳрида жиноятчилик ва қонунбузарликка қарши курашни кучайтириш юзасидан асосий тадбирлар режаси» маъқуллансин ва уни амалга ошириш ҳокимликлар, тегишли идора ва ташкилотлар томонидан қаттиқ назоратга олинсин.

3. Туманларнинг ҳокимлари, ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари ўз ҳудудларида иқтисодий-сиёсий вазиятни барқарорлаштириш бўйича чора-тадбирлар кўрсинлар, одамларнинг қонуний ҳуқуқлари поймол этилиши, улар ижтимоий манфаатларини менсимаслик биронта ҳолини эътиборсиз қолдирмасинлар. Мансабдор шахслар томонидан қонунбузарлик ва суиистеъмолликларининг маълум бўлган ҳар бир ҳолига ўз вақтида принципиал баҳо берилсин, уюшган жиноятчиликка қарши кураш, қонунсизлик, кишиларнинг турмуши ва хавфсизлигига, улар ва давлат мулкига тажовуз қилиниши кўринишларига қарши кураш кескин кучайтирилсин.

4. Корхона ва ташкилотлар меҳнат жамоалари, жамоат ташкилотлари, маҳалла ва уй комитетлари шаҳарда тартиб ўрнатишда ҳуқуқни муҳофаза қилиш идораларига ҳар тарафлама кўмаклашсинлар, уларга амалий ва молиявий ёрдам кўрсатсинлар, барқарорлик ва жамоат тартибига раҳна солувчи турли миш-мишларга зарба бериш мақсадида меҳнат жамоалари, аҳоли турар жойларида тушунтириш ишлари кучайтирилсин.

5. Олий ва ўрта махсус ўқув юртлари, шаҳар Ҳокими маҳкамаси, халқ таълими бош бошқармаси, маданият бошқармаси, шаҳар ёшлар ташкилотлари раҳбарлари ёшлар ўртасида, айниқса ўқувдан бўш пайтларида тарбия ишлари самарадорлигини оширишга жиддий эътибор қаратсинлар.

6. Оммавий ахборот воситалари жиноятчилик ва қонунбузарликка қарши курашда ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари, жамоатчилик, маҳаллий ҳокимият идораларининг ишини кенг ёритсинлар.

Шаҳар фаолларининг йиғилиши Тошкент шаҳри меҳнат жамоалари, жамоат ташкилотлари, маҳаллий ўз-ўзини бошқариш идоралари, аҳолини Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримовнинг жиноятчилик ва қонунбузарликка қарши курашишга қаратилган саъй-ҳаракатларини қўллаб-қувватлашга даъват этади. Ҳозирги масъулиятли даврда ҳар бир киши ўз ўрнини топиши ва жамият барча жабҳаларида тартиб ўрнатишда амалий ёрдам кўрсатиши зарур.

(Шаҳар фаолларининг йиғилишида қабул қилинган).

Муҳаррир
Эркин ЭРНАЗАРОВ.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

КОРХОНАЛАР, ТАШКИЛОТЛАР ВА БОШҚАРМА ХОДИМЛАРИ ҲАМДА

ФУҚАРОЛАР ДИҚҚАТИГА!

1993 йил 1 февралдан бошлаб

республикамизда айрим почта алоқаси хизматлари учун жорий этилган

ЯНГИ ТАРИФЛАРНИ МАЪЛУМ ҚИЛАМИЗ:

Хизмат турлари	Аҳоли учун (фуқаролар)	Идоралар ва корхоналар учун
Оғирлиги 20 г.гача бўлган хатларни жўнатиш	1 сўм	1 сўм
Хат жилд нархи билан	2 сўм	2 сўм
Почта карточкалари	1 сўм 35 тийин	1 сўм 35 тийин
Тез муддатли ҳарбий хизматчилар номига юбориладиган хат (жилд нархи билан)	1 сўм 60 тийин	2 сўм
Оғирлиги 20 г. гача бўлган халқаро хатларни жўнатиш	13 сўм	13 сўм
Хат жилд нархи билан	14 сўм	14 сўм
Оғирлиги 20 г. гача бўлган, ҳаво йўли билан жўнатиладиган халқаро хатлар	15 сўм	15 сўм
Хат жилд нархи билан	16 сўм	16 сўм
Оғирлиги 20 г. гача бўлган оддий бандеролларни жўнатиш	10 сўм	20 сўм
Оғирлиги 20 г. гача бўлган буюртма бандеролларни жўнатиш	14 сўм	30 сўм
Масофаси 600 км. гача бўлган, баҳоси эълон қилинмаган, оғирлиги 1 кг. гача бўлган посилка жўнатмаси	40 сўм	50 сўм
Шунинг ўзи, тайёра орқали	80 сўм	100 сўм
Почта орқали 100 сўм пулни жўнатиш	16 сўм	16 сўм
Оддий телеграммани жўнатиш, 1 дона сўз учун	44 тийин	3 сўм

Ҳамма хизмат турларига оид тарифлар ҳақидаги маълумотларни алоқа тармоқларидан батафсил билиб олишингиз мумкин.

«ТОШКЕНТ ПОЧТАСИ» давлат ишлаб чиқариш корхонаси.

ЙЎЛДОШ ОХУНБОБОЕВ НОМИДАГИ ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ НИШОНДОРИ ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК ВА ЕНГИЛ САНОАТ ИНСТИТУТИ ҚОШИДАГИ

ТЕСТ СИНОВЛАРИГА ТАЙЁРЛАШ МАРКАЗИ

тўрт ойлик пуллик курсларга

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тест синовларига тайёрлаш маркази 1992 йилда ўтказилган тест синовлари тажрибасидан келиб чиқиб, кундузги ва кечки бўлимларга математика, физика, химия, биология, она тили ва адабиёт фанлари асосида тест синовларига тайёрлайди.

Тест маркази ёшларни ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ҳамда ўрта мактаб битирувчиларини қабул қилади.

Машғулотлар гуруҳ ташкил этилгандан сўнг ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Мурожаат қилиш учун манзилгоҳ: 700100, Тошкент шаҳри, Горбунов кўчаси, 5-уй, 28-хона, Тест синовларига тайёрлаш маркази: Абдуллаев кўчаси, 7-уй.

ТЕЛЕФОНЛАР: 53-11-93, 53-66-48.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТРАНСПОРТ ЭКСПЕДИЦИЯСИ

сифатли автотранспорт хизматини кўрсатиш юзасидан аҳоли ва ташкилотлардан қуйидаги телефонлар орқали

ШОШИЛИНЧ БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ:

96-16-20, 96-19-32, 77-82-01, 77-82-06.

Юксак малакали ҳайдовчилар ва юк ташувчилар, шунингдек, турли хил юкларни ташишга ихтисослаштирилган автомобиллар Сизнинг ихтиёрингизда бўлади.

Хусусий ва давлат енгил ва юк автомобиллари ҳамда микроавтобусларни таъмирлаш ва уларга техника хизмати кўрсатиш ишларини бажарамиз.

Меҳнат ҳақи — нақд пул билан ёки нақд пулсиз ҳисоб-китоб йўли билан тўланади.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Аэродром кўчаси, 5-уй.

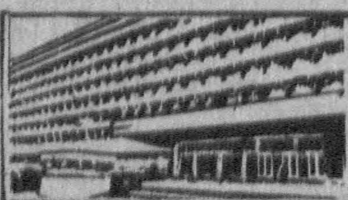

МУАССИСЛАР: Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР: хатлар — 33-29-70; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича 32-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаатчилик концернининг босмахонаси.

■ Нашр кўрсаткичи 64690 ■ Босмага бериш вақти 11.30 ■ Босмага берилди 11.30. Буюртма Г—67 ■ 1 2 3 4 5 6